

ETELÄ- JA KAAKKOIS-BRASILIA 1.11. – 17.11.2013

JUHA HONKALA

Canebrake Groundcreeper, Curitiba, 2.11.2013

Kon-Tiki Toursin lintumatkalla tutustuttiin sekä perinteisiin, hyviksi havaittuihin lintupaikkoihin että uusiin, harvemmin vierailtuihin kohteisiin. Ryhmämme jäsenet olivat Marita Maula, Hannu Maula, Marke Naski-Multanen ja Veli-Matti Multanen. Matkanjohtajana toimi Juha Honkala, joka vastasi reitin suunnittelusta ja käytännön järjestelyistä Brasilian päässä.

Matkamme lintupaikat ulottuivat kolmen osavaltion alueelle: São Paulo (SP), Paraná (PR) ja Santa Catarina (SC). Kohteet oli koetettu valita siten, että alueen monimuotoisesta linnustosta saataisiin mahdollisimman hyvä käsitys.

Ensimmäiset kohteemme olivat **Curitiban** (PR) kaupungin ympäristössä (korkeus noin 900 m). Tutustuimme Iguassu-joen latvaosiin ja kahteen kaupungin puistoon, Serra Graciosan lintutien ympäristöön ja Morretesin kylän lähistöllä oleviin lintupaikkoihin.

Reserva Volta Velha, Itapoa (SC) oli seuraava pääkohteemme. Tutustuimme alavan maan sademetsään (15 m) ja palmuviljelmän reuna-alueen lintuihin. Täällä maaperä on vaaleaa hiekkamaata. Tätä hyvin uhanalaista luontotyyppiä kutsutaan nimellä *restinga* ja alueella tavataan joitakin vain tähän luontotyyppiin sopeutuneita lintuja.

Joinvillen kaupungissa käytimme muutaman aamutunnin matalan merenlahden rannassa mangroven reunassa ja kaupungin vedenpuhdistamolla.

Urupeman ylänköalue araukaariametsineen eteläisessä Santa Catarinassa osoittautui mainioksi lintualueeksi. Retkeilimme 1200–1725 metrin korkeuksissa.

Capão Alton (SC) maatalousmaat (970 m) lähellä Rio Grande do Sulin osavaltion rajaa oli eteläisen matkakohdeemme.

Seuraavaksi suuntasimme **Intervales State Parkiin** (SP), täällä luonto on lähinnä primääri- ja sekundäärisademetsää, n. 800 m merenpinnan yläpuolella.

Anhembissa, Fazenda Bacuryn alueella (SP) tutustuimme kuivan metsän lajistoon yksityisellä suojelualueella (500 m). Lisäksi saimme hyvän käsityksen tekojärven lieterantojen lajistosta aivan Fazenda Bacuryn liepeillä.

Matkamme päättyi **Ubatubaan** (SP), jossa tutustuimme alavan maan sademetsään, villiintyneeseen kaakaoplantaasiin ja sitä ympäröivään sekundäärimetsään. Lisäksi tulimme tutuiksi rehevän yksityispuutarhan kolibrien kanssa.

Ajokilometrejä kertyi yhteensä noin 3 000 km. Matkan aikana havaitsimme yhteensä 432 lintulajia, joista endeemejä, eli vain Brasiliassa tavattavia oli 49.

Yleistä matkaamme liittyvää

Ben Van Perlo: Birds of Brazil on kohtuullinen teos koko Brazilian linnuista, vaikka kuvituksen taso ei vastaakaan nykyajan laatuvaatimuksia ja tekstin määrä on varsin niukka.

Tällä Etelä-Brasilian matkalla vähäisempään rooliin jäi *Juha Honkala & Seppo Niiranen: A Birdwatching Guide to South-East Brazil*, jonka painopiste on pohjoisempien alueiden linnustossa.

Moskiitoilta ja kärpäsiltä suojasimme itsemme Johnson Off-oranssikorkkisella hyönteistorjunta-aineella. Kiusallisia hyönteisiä oli riesanamme lähinnä alavan maan kohteissa Reserva Volta Velhassa ja Ubatubassa. Intervalesissa matkanjohtaja sai moskiiton pureman välityksellä tarttuvan *Dermatobia hominis* hyönteisen toukkia ihon alle kasvamaan. Toukat poistettiin joulukuun puolivälissä matkailuklinikalla Suomessa. Kyseinen toukka on vaaraton, mutta hieman kiusallinen näykkiessään kudosta henkensä pitimiksi.

Etelän viileissä oloissa pukeuduimme lämpimästi. Aamun lämpötila oli alle +10 C, jonka vaikutusta ajoittainen kova tuuli vielä vahvisti. Sää oli meille enimmäkseen suosiollinen, sillä sade häirtäsi retkeilyä vain Reserva Volta Velhassa (aamusta iltapäivään) ja Intervalesissa (noin 15 minuuttia).

Käyttämiemme majatalojen nimet on mainittu alempana tekstissä. Niiden yhteys- ja osoitetiedot löytyvät netistä. Paikallisoppaamme Adrian Rupp ja Carlos Henrique ovat asiansa osaavia, ammattitaitoisia lintuoppaita, joita suosittelemme varauksetta.

<http://adrianrupp.com/> ja

<http://www.carduelis.bio.br/>

Automme Intervalesin metsätiellä 11.11.2013

Matkakohteemme ja ajoreittimme 2.-16.11.2013.

A Curitiba 2.11.

B Morretes 2.11.–3.11.

C Itapoa, Reserva Volta Velha 3.11.–5.11.

D Joinville 5.11.

E Urupema 5.11.–8.11.

F Capão Alto 8.11.

G Intervalles State Park 9.11.–12.11.

H Fazenda Bacury 12.11.–14.11.

I Ubatuba 14.11.–16.11.

J São Paulon lentokenntä 16.11.

Matkamme tapahtumia päivä päivästä 1.11.-17.11.2013

1.11. Lähdimme Helsingistä KLM:n lennolla klo 7.05 Amsterdamiin, jossa 1 h 5 min riitti vaihtoajaksi jatkolennolemme São Pauloön. São Paulossa vaihtoaikaa oli 3 h jatkolennolle Curitibaan. Ensimmäinen tunti meni maahantulomuodollisuuksissa ja matkalaukkujen hihnalta pyydystämiseen, toinen tunti vierähti rahanvaihdosta kotimaan terminaaliin

suunnistamiseen ja ihan pian GOL-yhtiön kone jo nousikin kohti Curitibaa, jonne saavuimme noin klo 23.15. Autonkuljettajamme Alexandre oli meitä sovitusti vastassa ja niinpä hyvin lyhyen ajomatkan jälkeen pääsimme kirjautumaan sisälle miellyttävään Hotel Exclusivoon.

2.11. Aamiainen klo 6.00. Aamiaisen jälkeen odotimme paikallisoppaamme Adrianin ilmaantumista paikalle tarkkaillen kadunvarren lintuja. Klo 7.30 mennessä oli Adrianin auto viety säilytykseen ja suuntasimme kohti ensimmäistä kohdetta, Iguassu-joen rantamia aivan Curitiba kaupungin keskusalueen tuntumassa. Tavallisempien lajien lisäksi joenvarresta haettiin Silver Tealia, joita myös nähtiin kaksi. Muita parempia lajeja olivat Olive Spinetail ja Blackish Rail, joka juosta jolkutteli avoimesti kosteikolla. Tämän jälkeen kohdelajinamme Curitiba oli Canebrake Groundcreeper, jota varten ajoimme kaupungin toiselle laidalle Parque Alemaniaan. Puiston halki kulkevan polun varresta löysimme vaivatta kaksi Canebrake Groundcreeperiä. Tämänhän piti olla vaikea lintu! Lisukkeeksi saimme vielä mainiosti poseeranneen Rufous Gnateaterin. Tässä vaiheessa nautimme aamupäiväkahvit ja leivonnaiset puiston cafeteriassa ja totesimme, että matkamme oli alkanut mainiosti. Siirryimme vielä toiseen puistoon, Parque Barigui, jossa virkistäytyvien kansanjoukkojen välissä näkyivät viihtyvän mm. Limpkin, White-faced Ibis, White-crested Tyrannulet, Crested Becard ja Golden-rumped Euphonia.

Rufous Gnateater, Curitiba 2.11.2013

Myöhäisen iltapäivälounaan jälkeen oli aikaa vain yhdelle kohteelle: ajoimme São José dos Pinhaisin Marsh Tapaculo-paikalle pitkin loputtoman mutkaista soratietä. Tämän paikan asiantuntija Sergio Gregorio oli onneksemme paikalla – hän ohjasi meidät juuri oikeaan kohtaan, josta saatoimme yrittää linnun näkemistä. Seisoimme hiiskumatta niityn reunassa ja kuuntelimme kun lintu alkoi laulaa! Perustapakulomaista napsuttelua, jota edelsi muutama ”käynnistysääni”. Mahtavaa! Laitoimme atrapin jatkojohdon päähän ja

houkutusäänen soimaan. Marsh Tapaculo suoritti pari nopeaa näyttäytymistä, mutta valokuvattavaksi se ei ollut halukas. Kun tämä oli tullut selväksi, hyvästelimme Sergion ja jatkoimme pimentyneessä illassa Morretesiin, josta majatalomme Pousada Vovó da Idalina löytyi. Hiukan uupunut porukkamme jätti illallisen väliin ja nautti vain kevyet lähikaupasta noudetut snacksit iltahuudon kanssa klo 21–22. Päivän ja retken lajit 70.

3.11. Aamiainen klo 6–6.30, tavarat autoon ja kohti ensimmäistä kohdetta. Yöllä alkanut sade muuttui päivän valjettua tihkuksi, joka sekin loppui päästyämme Antoninan suuntaan, laajaa kosteikkoniittyä halkovalle tielle. Pian nouseva aurinko alkoi lämmittää, mutta Marsh Antwren atrappi jauhoi tyhjää, sillä linnusta ei kuulunut inahdustakaan. Ryhmällämme oli kuitenkin niin paljon muuta katsottavaa, ettei tämä vielä pahasti huolettanut: Lesser Seed-Finch näkyi, Red and White Crake ja Grey-breasted Crake kuuluivat ja Dark-billed Cuckoo näkyi, muiden muassa. Ja sitten, yhtäkkiä alkoi Marsh Antwrenin laulu soimaan edessämme. Adrian sääteli atrapin tehot sopiviksi ja pian olivat koiras ja naaras aivan neniemme edessä. Otimme muutaman valokuvan linnuista ja nousimme tyytyväisinä ajopeliimme ja suuntasimme takaisin Morretesiin ja edelleen Serra Graciosa-roadille. Kyseessä on mainio tienpätkä mm. monille metsälajeille. Viikonlopusta johtuen tiellä oli hirmuinen määrä paikallisia turisteja autoineen, joten ohitimme muutaman, muissa oloissa pysähtymisen arvoisen paikan ja ajoimme suoraan Corvo roadille, hiljaiselle sivutielle. Tässä vaiheessa matkanjohtaja teki koko retken pahimman virheen jättämällä kameran autoon, mennessämme bambupusikkoon yrittämään harvinaista Blackish-blue Seedeateria. Lintu tuli nimittäin heti katsomaan meitä, istui siististi bambun oksalla muutaman sekunnin ihan edessämme ennen kuin poistui. Erittäin hyvä laji! Ja samaan aikaan oli äänessä samassa puskassa Dusky-tailed Antbird, Brown-breasted Bamboo-Tyrant ja Thick-billed Saltator ja vähän edempänä Yellow-legged Thrush.

Klo 13 oli Corvo road nähty ja olimme valmiit lounaalle. Suuntasimme Curitiban suuntaan ja iltapäivän edetessä edelleen kohti Itapoa, Reserva Volta Velha, jonne saavuimme 16.45. Volta Velhan pihapiirissä oli heti hyvin lintuja: Restinga Tyrannulet, Azure Jay, Speckled Chachalaca, Black-backed Tanager ym. Tihkusateesta johtuen nautimme illallisen jo klo 19. Päivän lajit 104, retkilajit 142.

4.11. Aamiainen klo 6.00. Kolme varttia myöhemmin lähdimme hiukan vitkastellen N-suunnan metsäpolulle, sillä sade ropsotteli sateenvarjoillemme ja metsä oli kovin hiljainen. Parin ensimmäisen tunnin aikana emme kovin paljon nähneet, mutta onneksi laatu korvasi määrän: Russet-winged Spadebill lauloi yllättäen säkeen ja atrapin avulla näimme linnun mainiosti. Kun vielä samoilla nurkilla nähtiin Spot-backed Antshrike ja White-throated Foliage-gleaner, päätettiin mennä Volta Velhan omistajan Anan talon taakse koettamaan Kaempfer's Tody-Tyrantia. Tehtävä oli helppo: lintu kävi nopeasti vilkaisemassa

meitä, mutta ei antanut kuvata, onneksi näimme sen aika kivasti alhaalla pensaissa. Sen sijaan Ochre-collared Piculet (kuva ed. sivulla) oli ihailtavissa koko komeudessaan. Lounasta odotellessa keskityimme ravintolarakennuksen ympäristön lintuihin. Blond-crested Woodpecker koiras kulutti aikaa talon takana ja ruokinnalla vilahti mm. Red-crested Finch.

Päivällä tihkusade hieman alkoi hellittää, ja lähtiessämme jokivarren polulle lounaan jälkeen, se loppui melko pian kokonaan. Polun varren lintuja olivat muutamat Restinga Tyrannuletit, Rufous-capped Antthrush, odotettu Spot-billed Toucanet, Grey-hooded Attila ja jokivarresta kuultu toinen Kaempfer's Tody-Tyrant, jota ei saatu yrityksistä huolimatta näkyviin.

Illallisen jälkeen suuntasimme aamuiselle polulle pöllöretkelle klo 20.00-21.30. Saimme Black-capped Screech-Owlin vilauksena lampun valoihin, mutta viereen tullutta Mottled Owlia emme onnistuneet näkemään. Iltahuudon jälkeen klo 23 nukkumaan. Päivän lajit 114, retkilajit 191.

5.11. Aamiainen 5.00 ja lähtö klo 5.35 kohti Joinvilleä. Ehdimme Joinvilleen aamuruuhkan aikaan ja kesti tarpeettoman kauan ennen kuin ehdimme kaupunginpuiston pysäköintialueelle. Kävelimme kilometrin verran puiston läpi matalan merenlahden rantaan ja näimme välittömästi Scarlet Ibisten lentävän lahden päällä. Tätä tulimme hakemaan! Lisäsimme lajilistaamme tavallisempia haikaroita ja jalkojemme juuressa pulikoineen Clapper Railin. Päätimme tehdä vielä pikapysähdyksen kaupungin vedenpuhdistamolla, jossa pitäisi olla Red-gartered Coot. Varttituntia myöhemmin ihmettelimme isoja vesialtaita joilla tuntui olevan runsaasti lintuja. Ja kyllä, näimme 5 isonokikanaa ja näiden lisäksi joukon tavallisempia sorsalintuja, mukaan lukien sinisorsakoiraan!

Lounastimme Pomerodessa, Adrianin kotikaupungissa, ja jatkoimme matkaa Santa Catarinan eteläosiin, Urupeman ylänköalueelle, noin 1350 metrin korkeudelle, jossa sijaitseva EcoPousada Rio dos Touros olisi tukikohtamme seuraavien päivien ajan. Saavuimme perille 17.30 ja ehdimme näkemään ensimmäiset Chimango Caracarat ja Araucaria Tit-Spinetailit majatalomme pihassa. Illallisen jälkeen teimme lyhyen pöllöretken ja näimme vilaukselta Rusty-barred Owlin. Iltahuuto klo 22-23. Päivän lajit 68, retkilajit 219.

Scarlet Ibis, 5.11. Joinville

6.11. Aamiainen 6.30 ja klo 7.00 lähdimme polulle aivan majatalomme ulkopuolelle. Kävelimme rauhalliseen tahtiin halki pienten araukaariametsien ja karjalaidunten. Voimakas auringonvalo teki valokuvaamisesta vaikeaa, mutta mukavia lajeja näkyi ja kuului: Planalto

Tyrannulet, Mottle-cheeked Tyrannulet, Scalloped Woodcreeper, White-spotted Woodpecker, Sharp-billed Treehunter ja Grey-throated Warbling-Finch. Aamun jännittävän lintu taisi kuitenkin olla vasta ihan hiljattain omaksi lajikseen ymmärretty Planalto Tapaculo. Näimme linnun hienosti sen laulaa napsutellessa maan rajassa. Tämä oli matkanjohtajan toivelaji, jonka näkeminen sai elämän tuntumaan ihmeen hienolta!

Planalto Tapaculo, Urupema, 6.11.2013

Söimme lounasta puolen päivän aikaan jonka jälkeen lähdimme bussilla alamäkeen koluamaan laidunmaitten reunaniittyjä. Lesser Grass-Finch ja Plumbeous Rail olivat mieluisat löydöt, samaten hyvin arka Long-tailed Cincloides pariskunta. Muita iltapäivän tähtilintuja olivat Saffron-cowled Blackbird ja Black and White Monjita sekä Long-tailed Reed-Finch. Jostakin syystä majatalomme emäntä oli järjestänyt meille kahvitauon klo 16. Otimme välikahvit tyynesti vastaan – itse asiassa välikahvit sopivat ihan hyvin ohjelmaan, sillä suuntasimme loppuiltapäiväksi Urupeman kaupungin laitamien pellonreunaoja ihmettelemään. Koetimme etsiä cowbird-parvista Screaming Cowbirdiä, mutta onnistumatta. Laji on harvinainen ja sen löytäminen isoista parvista työlästä.

Alkuillan parhaaksi uutuudeksi jäi Freckle-breasted Thornbird, jonka pesän löysimme tiheästä pensaasta, mutta itse lintu oli tavattoman arka. Illallisen jälkeen suuntasimme pöllöretkelle iltapäivän viljelysmaille. Adrianin nuotti piti hyvin paikkansa: Long-tufted Screech-Owl puputti juuri siellä missä pitikin, mutta pariskunnan naaras ei tullut näkyviin. Tämä saattoi merkitä sitä, että lintu oli hautomassa tai lämmittämässä pieniä poikasia. Päivän lajit 79, retkilajit 251.

7.11. Aamiainen 6.30 ja klo 7.00 nousimme bussiimme ja lähdimme läheiselle vuorelle. Tuuli oli navakka 12-14 m/s ja lämpötila piirun verran alle +10 C joten hanskat, pipot ja villapaidat olivat tarpeen. Ajoimme ylös noin 1700 m korkeudelle ja nyt näimme mainiosti Long-tailed Cincloidesin. Muita hyviä aamun lajeja olivat Black and Rufous Warbling-Finch ja Crested Black-Tyrant.

Lounaan jälkeen ajoimme toiselle ylängölle jossa Biscutate Swift kaksikko suoritti ylilennon ja ihan pian Helmayr's Pipit löytyi pienen hakemisen jälkeen. Kirvinen piristi kummasti retkikuntaamme! Loppuiltapäivä käytettiin saman vuoren metsäosuudella (Elfin Forest) ja uusia lajeja osui eteemme tasaiseen tahtiin: mm. Mottled Piculet, Greenish Tyrannulet, Short-tailed Antthrush, Bay-chested Warbling-Finch (nähtiin) ja Large-tailed Antshrike sekä Mouse-colored Tapaculo (kuultiin). Ja iltapäivän päätteeksi maisteltiin taas isäntämme Fernandon erinomaisia ruokoviinoja. Päivän lajit 74, retkilajit 262.

8.11. Aamiainen 5.00, ja klo 5.35 olimme hyvästelleet kerrassaan mainion isäntäparin Fernandon ja Rosyn, jotka olivat pitäneet meistä hyvää huolta. Kuskimme Alexandre käänsi bussin nokan alamäkeen ja ajoimme viitisenkymmentä kilometriä Lagesin eteläpuolelle, lähelle Rio Grande do Sulin rajaa. Saavuimme Capão Alton viljelysmaille, joita metsiköt ja pienet kosteikot kirjavoivat, noin klo 7.30. Runsaanpuoleisesti lintuja kaikkialla, mutta uusien lajien löytyminen käynnistyi hitaanpuoleisesti. Kaivattu Tawny-bellied Seedeater löytyi onneksi aivan tien vierestä ja saimme kuvata sitä bussin ikkunasta, vaikka lintu oli kyllä aika vaikeassa valossa. Ochre-breasted Pipit löytyi kohtuullisella työskentelyllä: ensin löysimme laulavan koiraan, jonka sijainnista ei kuitenkaan saatu käsitystä. Kävelimme kukkulan rinteitä ylös ja alas ja koetimme paikallistaa lintua. Lopulta O-b Pipit löytyi maasta, aivan edestämme! Tämä oli toisen reviirin lintu, ja linnun käytöksestä päätellen olimme aivan pesän vieressä. Otimme pikaisesti kuvat linnusta ja lähdimme lounaalle.

Ochre-breasted Pipit, Capão Alto, 8.11.2013

Lounastauon jälkeen ajoimme José Brancon maatilalle. José on lääkäri, maanviljelijä ja lintuharrastaja ja erinomaisen mukava mies. Nousimme Josén nelivedon kyytiin ja lähdimme käymään parilla pienellä järvellä, joissa Yellow-billed Pintail ja Speckled Teal viihtyvät. Kaivatut sorsat löytyivät melko mutkattomasti ja paluumatkalla kiertelimme pitkin poikin koettaen paikallistaa ruokailevia seedeatereita. Viimein löysimme pienen niityn, jolla oli Black-bellied Seedeater, komea juhlapukuinen koiras. Josén pihassa

saimme ihastella pihapuuhun lennähtäneitä Buff-necked Ibiksiä ennen kuin lähdimme illalliselle Lagesin suuntaan klo 18.30. Kehräjäretki Capão Alton kosteikoilla ei tuottanut tulosta. Ainoan yölinnun näki autonkuljettajamme Alexandre: bussin eteen aitatolpan nokkaan tuli istumaan tornipöllö, mutta me tosiornit nuijasimme sen, sillä yritimme kehrääjiä pienen matkan päässä.

Kohtalaisen väsyneinä pääsimme Lagesiin, Hotel Visualin suojiin klo 23. Retken lajit 271.

9.11. Aamiainen 5.30 ja klo 6.00 lähdimme ajamaan kohti Curitibaa, jonne saavuimme klo 12 aikoihin. Hyvästelimme erinomaisen paikallisoppaamme Adrian Ruppin ja toivotimme hänelle onnea laturivikaisen autonsa kanssa matkalla Pomerodeen. Jatkoimme matkaa kohti Intervalles State Parkia, jonne päästäksemme jouduimme hyvin hitaalle tieosuudelle koko iltapäivän ajaksi. Kun bussimme ei ollut niitä ripeimpiä mutkaisella ja jyrkällä vuoristotiellä, kävi pian selväksi, että saimme unohtaa haaveet loppuillan retkestä puiston alueella. Olimme kovin tyytyväisiä, kun saavuimme puiston portille klo 19.30 ja saimme huoneidemme avaimet käteen. Muuttuneista ravintolajärjestelyistä johtuen ajoimme 20 minuuttia ulos puistosta Boa Vistan kylään illalliselle. Tämä päivä kului ihan täysin matkustamiseen, eikä

mainittavia lintuhavaintoja tehty.

10.11. Klo 6.00 Intervalles State Parkin paikallisopas Faustino Avelino odotti meitä majatalomme edessä. Nousimme ensi töiksemme bussiin ja ajoimme Boa Vistaan aamiaiselle. Faustinin kanssa sovittiin päivän ohjelma ja meno oli kyllä huikeaa heti kun pääsimme maastoon. Ajoimme Carmo roadille ja heti ensimmäisten joukossa oli Pileated Parrot, joka istui lähipuun latvassa, tämän jälkeen lintuja ilmaantui koko ajan näkyviimme: Brown Tinamou juoksi tien yli, Red-breasted Toucan keikkui puun oksalla, Robust Woodpecker nakutteli keloja ja iso lintu lentää kahisteli lehvistössä: Black-fronted Piping-Guan! Intervallesin toivelajien ehdotonta kärkeä (kuva oik.). Ja

ihan pian tämän jälkeen hoidettiin aina hankalat Bay-ringed Tyrannulet ja Oustalet's Tyrannulet sekä Three-striped Flycatcher, joka todella koetteli niskojamme koettaessamme löytää ääntelevän linnun ylhäältä latvuksesta.

Illallisen jälkeen ajoimme muutaman kilometrin Ribeirão Granden suuntaan. Faustinolla oli tiedossa tienpätkä, jota Long-trained Nightjar suosii. Pysäytimme bussin samalla kun auton valot paljastivat kehrääjän istuvan tienvarressa. Hiivimme varovasti parinkymmenen metrin päähän ja saimme otettua dokumenttivalokuvan komeasta koiraasta. Päivän lajit 138, retken lajit 327.

11.11. Lähdimme ajelemaan kohti Boa Vistan kylää ja aamiaispöytää klo 5.20, mutta pysähdyimme hetkiseksi puiston portille. Stygian Owl huusi lentäessään jonkunmoisia kierroksia puiston keskusalueella. Emme nähneet lintua, mutta kuittasimme tynesti tämän vähälukuisen pöllön lajilistaamme. Pääkohde puiston portilla oli kuitenkin Red-ruffed Fruitcrow. Lajin edustajalla on erikoinen tapa tulla hetkeksi juuri ennen päivänkoittoa vartijoiden kopin viereen, katuvalon alle, napsimaan yöperhosia. Odottelimme kymmenisen minuuttia ja hämmästyseksemme lintu ilmaantui Faustinin osoittamaan puuhun ja teki näppäriä lentopyrähdyksiä perhosten perään.

10

mutta metsä oli niin pimeä, että linnun valokuvaaminen oli lähes mahdotonta. Tämän jälkeen taivas kirkastui ja metsä tuntui heräävän eloon ja eteemme tuli monta hyvää lajia: Spotted Bamboowren, Rufous-capped Antthrush, Planalto Woodcreeper, Scale-throated Hermit ja Blue Manakin, jotka kaikki nähtiin. Sen sijaan Such's Antthrush (Cryptic Antthrush) jäi näkemättä, mutta sen reagointi atrappiimme oli mainio: linnun laulu on yleensä noin 20 sekunnin pituinen nouseva puputussarja, jossa on lievästi maaninen sävy. Tämän yksilön puputus oli kuitenkin aivan omaa luokkaansa, sillä kellolla mitaten se puputti peräti 33 sekunnin säkeen.

Klo 18.30 kiitimme Faustinoa yhteistyöstä ja sanoimme hänelle näkemiin. Iltahämärissä kuuntelimme hämärälintuja klo 20 asti ennen illalliselle lähtöä. Paras havaintomme oli Spot-winged Wood-Quailien perhekuntien iltahuudot. Päivän lajit 133, retken lajit 352.

12.11. Teimme viimeisen aamukävelyn Intervalesin keskusalueella klo 6.00–7.00 ennen aamiaista ja lähtöä. Red-ruffed Fruitcrow päivysti edelleen portilla. Vanhan ravintolan takana Yellow-fronted Woodpecker kaivoi pesäkoloa sähkötolppaan ja tekojärven rannassa lenteli Amazon Kingfisher soidinlentoa. Majatalomme pihassa kuvasimme hetken Ochre-faced Tody-Flycatcheria ennen tavaroiden lastaamista autoon.

Ehdimme Fazenda Bacuryyn, Anhembin pikkukaupungin pohjoispuolelle klo 15 aikoihin. Suuntasimme läheisen tekojärven suuntaan klo 16.10 kuumana puhaltavassa tuulessa. Oudosta säästä huolimatta saimme pian ihailla laulavaa Barred Antshrikea. Muita hyviä lajeja olivat Pale-bellied Spinetail, Wedge-tailed Grassfinch ja Ultramarine Grosbeak,

Fazenda Bacury'n metsä ja tekojärvi näköalakukkulalta katsottuna.

joiden lisäksi järvellä lensi, ui ja kahlasii runsaasti erilaisia rantalintuja.

Illallisen jälkeen lähdimme paikallisoppaamme Carlos Henriquen johdolla yrittämään yölintuja. Teimme kuulohavainnot lajeista Rufous Nightjar, Ocellated Poorwill ja Black-capped Screech-Owl. Pääsimme nukkumaan klo 23.30. Päivän lajit 85, retken lajit 376.

13.11. Aamiainen klo 5.00 jonka jälkeen ajoimme ripeästi metsätielle koettamaan yölintuja. Ferruginous Pygmy Owl tuli päämme päälle viheltämään ja sitten siirryimme jo päivälintujen havainnointiin. Kävelimme aamun ja aamupäivän aikana hiljalleen useita kilometrejä metsää halkovalla pikkutiellä. Näimme mm. matkamme toisen Russet-winged Spadebillin, Pavonine Cuckoon, Greenish Elaenian, Helmeted Manakinin ja White-wedged Piculetin ja kuulumme Violaceous Quail-Doven. Helmeted Manakinin reviirille mennessämme räpsähti polun vierestä maasta oksalle kehrääjä. Kovin ruskea lintu, lajimäärityksen varmistamista varten saatiin onneksi muutama dokumenttivalokuva, joista paljastui oikea laji: Ocellated Poorwill.

Ocellated Poorwill, Fazenda Bacury, 13.11. 2013

Lounaan jälkeen menimme jälleen tekojärven rantamille. Uusia lajeja olivat mm. Sooty-fronted Spinetail, Yellowish Pipit, Orange-headed Tanager ja Wood Stork. Voimakas tuuli oli edelleen kiusanamme ja niinpä pöllöjen kuunteluyritys hämärän laskeutuessa oli tuomittu epäonnistumaan ja pääsimme illalliselle pian klo 20 jälkeen. Päivän lajit 134, retken lajit 408.

14.11. Seisoskelimme Fazenda Bacury'n pihamaalla tornipöllön pesäpalmun alla viileässä aamussa klo 5.00–6.00. Toivoimme näkevämme pöllön, ja näimmekin, mutta havainnon laatu oli heikko. Poikanen kerjasi pesäkolossa taukoamatta, mutta vaikenin kun emo rääkäisi pari kertaa ennen kuin se lennähti pimeydessä pesälle, häviten saman tien näkyvistä puun

uumeniin. Poistuimme aamiaiselle. Hyvästelyämme Bacuryn isännän ja paikallisoppaamme Carlosin lähdimme pitkälle ajomatkalle kohti Ubatubaa. Toiveenamme oli ehtiä Ubatubaan iltapäivällä, jolloin jäisi pari tuntia aikaa retkeilyyn. Toive ei toteutunut. Matkanjohtajan valvonnan pettäessä oli kuljettajamme Alexandre valinnut alkumatkalle tarpeettoman pitkän reitin. Tuhrasimme ylimääräisen tunnin laajalla Anhembin kierroksella ja São Paulossa aikataulumme romuttui lopullisesti. Juhlapyhän ruuhka (itsenäisyyspäivä) oli hirvittävä ja eteneminen seisoskelua ja ryömimistä... Ubatuban lomakaupunkia lähestyttäessä liikenne pysähtyi 35 km ennen kaupunkia ja tämän jälkeen ryömittiin viimeiset 2 h eteenpäin. Saavuimme Ubatubaan klo 19.30 ja asetuiimme viehättävään Pousada Recanto dos Palmeiras-majataloon. Ajomatkan aikana auton ikkunasta nähtiin Laughing Falcon (Anhembi) ja Mantled Hawk (noin 1 h ennen Ubatubaa). Retken lajit 410.

15.11. Aamiainen klo 5.00–5.30, jonka jälkeen suuntasimme Fazenda Angelimin poluille. Angelimissa on aina hyvin lintuja, eikä tämä aamu ollut poikkeus. Spot-breasted Antvireo ja Ferruginous Antbird nähtiin hyvin, White-barred Piculet parvi (a 3) pörräsi oksistossa ja Long-billed Gnatwren lauloi monotonista säettä. Aukion laidassa oli kuulemma Buff-throated Purpletuft rakentanut pesää paria viikkoa aiemmin. Asetuimme nuotitetulle paikalle, mutta näimme lähinnä alueen peruslintuja, paitsi kaartelevaan noussut neljän White-necked Hawkin parvi oli kyllä poikkeuksellinen näky. Paikalle saapui myös brasilialainen lintuopas Eduardo Patrial asiakkaansa kanssa. Kuulumisten vaihdon jälkeen Eduardo asettui aukean toiseen laitaan ja saikin pian kutsua meidät paikalle: Purpletuft oli löytynyt. Pian koko porukkamme katsoi kahden Buff-throated Purpletuftin vilkkaanpuoleista liikettä puiden

Festive Coquette, koiras. Folha Seca, Ubatuba, 15.11.2013.

latvuksissa. Tämän jälkeen metsäpolulta lajilistaamme lisättiin tarpeelliset Reddish Hermit, Lemon-chested Greenlet, Fork-tailed Tody-Tyrant ja Large-headed Flatbill ennen kuin

lähdimme lounaalle.

Iltapäivän tunteiksi suuntasimme kaupungin länsipuolelle, Fazenda Folha Secan pihapiiriin. Talon omistaja Jonas toivotti meidät tervetulleiksi ja otti mielellään vastaan tuomamme hedelmät ja 10 kg sokeria. Jonaksen kolibriuokinnalla sokeria nimittäin kuluu, sillä pihassa käy päivittäin, vuodenajasta riippuen, 500–1 000 kolibria. Luku on laskettu kulutetun sokeriliuoksen määrästä. Tuota tietoa vasten laskemamme kunkin lajin maksimimäärä tuntui varsin kevyeltä luvulta. No, joka tapauksessa tuijottelimme ihastuneina Glittering-throated Emeraldien, Brazilian Rubyjen, Festive Coquettejen, Black-throated Mangojen ja muiden edesottamuksia aivan lähietäisyydeltä. Pihan hedelmäruokinnalla oli melko hiljaista, sillä metsässä oli parhaillaan niin paljon marjoja ja hedelmiä, ettei lintujen ollut tarpeen tulla ruokinnalle. Paluumatkamme majatalolle kesti peräti 1h 15 min hirvittävässä ruuhkassa Ubatuban seisovassa liikenteessä. Viimeisen iltahuudon pidimme majatalomme mukavassa oleskelutilassa punaviiniä maistellen. Päivän lajit 93, retken lajit 426.

Ryhmämme Reserva Volta Velhan pihamaalla. Kuvassa vasemmalta oikealle: Adrian, Marke, Juha, Marita, Veli-Matti ja Hannu.

16.11. Aamiainen klo 5.00–5.30 ja vielä kerran Folha Secaan. Alexandre pysäköi bussin Jonaksen pihaan klo 6.10 ja porukkamme lähti metsätielle. Vajaan kolmen tunnin aikana lajilistaamme kertyi vielä kuusi uutta lajia, paras niistä oli Black-billed Scythebill, joka atrapin innoittamana singahteli ohitsemme hirvittäväällä nopeudella. Atrappi oli paras hiljentää, jotta lintu saisi mielenrauhansa takaisin... Aamun muita uusia tuttavuuksia olivat mm. Grey Elaenia, Black-cheeked Gnatcatcher ja Crested Oropendola. Päätimme retken klo 9.50 ja suuntasimme Ubatubaan. Klo 12.10 nousimme bussiin ja lähdimme kohti São Pauloja. Hyvästelimme erinomaisen autonkuljettajamme Alexandren (loistotyyppi!), teimme check

inin ja menimme vielä maastoon: no, lentokentän ympäristössä tehty 40 minuutin linturetki juuri ennen sadekuuroa ei tuonut lajilistaamme enää kohennusta. Retken lajimäärä 432.

Violaceous Euphonia, koiras. Folha Seca, Ubatuba, 15.11.2013.

Matkamme lajit

Alla oleva luettelo seurailee van Perlon teoksen järjestystä, tosin pari lajia on siirretty oikeampaan paikkaan, omiensa joukkoon. Endeemien lajinimi on korostettu sinisellä värillä ja lisäksi lajin nimirivin lopussa on **E** symboli.

Brown Booby

Sula leucogaster

Näimme kaksi lintua Ubatuban rantabulevardilta 15.11.

Magnificent Frigatebird

Fregata magnificens

Noin 60 fregattilintua lenteli Ubatuban kaupungin ranta-alueella 15.11., 16.11. näimme Ubatubassa auton ikkunasta noin 15.

Pied-billed Grebe

Podilymbus podiceps

Curitiba, Iguassujoki 1, Joinville 1, Intervalles 2, Fazenda Bacurny tekojärvi 10.

Neotropic Cormorant

Phalacrocorax brasilianus

Paikoin hyvin runsas. Fazenda Bacurny järvellä ihmettelimme jonkinmoista iltamuuttoa molempina iltoina. Varovasti arvioiden 500 merimetsoa suuntasi pikkuparvissa lounaan suuntaan ennen auringonlaskua.

Scarlet Ibis

Eudocimus ruber

Joinvillen merenlahtipaikalla näimme noin 50 rubiini-iibistä 5.11. menossa eri suuntiin.

Bare-faced Ibis

Phimosus infuscatus

Curitiban kaupungin puistossa 1 lintu 2.11. ja Joinvillessä näkemämme 2 olivat matkan ainoat.

White-faced Ibis

Plegadis chihi

Curitiban kaupungin puistossa 1' peloton lintu kahlaili matalassa jokiuomassa.

Buff-necked Ibis*Theristicus caudatus*

Näitä sympaattisia ja äänekkäitä iibiksiä näimme kuutena päivänä noin 75 yksilöä, lähinnä Urupeman suunnalla. Intervalesin puiston pohjoispuolelle, Boa Vistan kylään, asettunut pari on uudistulokas alueella. Linnut näkyivät ja kuuluivat aamiaisravintolan eteen.

Green Ibis*Mesembrinibis cayennensis*

Ainoa havaintomme koski yksinäistä lintua Capão Altossa 8.11.

Black-crowned Night Heron*Nycticorax nycticorax*

Fazenda Bacuryn tekojärvellä 12.11. kaksi ja 13.11. yksi ad. olivat matkan ainoat.

Yellow-crowned Night Heron*Nyctanassa violacea*

Joinville 5.11. noin 20.

Striated Heron*Butorides striata*

Joinvillessä 5.11. näimme 4.

Rufescent Tiger Heron*Tigrisoma lineatum*

Fazenda Bacuryn tekojärvellä 12.–13.11. kaksi ad. lintua.

Whistling Heron*Syrigma sibilatrix*

Vähälukuinen. Näimme Whistling Heronin neljänä päivänä, yhteensä 9 yksilöä. 2.11. Curitiba 1, 5.11. Urupema 5, 8.11. Capão Alto 2 ja 15.11. Fazenda Bacury, 1.

Little Blue Heron*Egretta caerulea*

5.11. Joinville, noin 25.

Snowy Egret*Egretta thula*

Yleinen haikara, joka osui reitillemme vain neljänä päivänä, yht. 16.

Great Egret*Ardea alba*

Yleinen haikara, joka osui reitillemme vain neljänä päivänä, yht. 85.

Cattle Egret*Bubulcus ibis*

Ihmettelimme lehmähaikaran vähälukuisuutta moneen kertaan. Reitillämme niitä laskettiin vain 37 yksilöä.

Cocoi Heron*Ardea cocoi*

5.11. Joinvillen merenlahti, 4.

Yellow-billed Pintail, Capão Alto, 8.11.2013.

- Wood Stork** *Mycteria americana*
13.11. Fazenda Bacury, 14. Noin viiden kilometrin päässä laiduntaneet lehmät osoittautuivat Wood Storkeiksi, kun niitä katsottiin kaukoputkella!
- Jabiru** *Jabiru mycteria*
12.11. Fazenda Bacurn tekijärvi, 3.
- Roseate Spoonbill** *Platalea ajaja*
5.11. Joinville, 9 ja 12. ja 13.11 Faz. Bacury, 1.
- Black-bellied Whistling Duck** *Dendrocygna autumnalis*
12.11. Faz. Bacury, 20 ja 13.11. Faz. Bacury, 3.
- White-faced Whistling Duck** *Dendrocygna viduata*
Edellistä runsaampi: näimme tämän sorsan viitenä päivänä, yht. 71.
- Brazilian Teal** *Amazonetta brasiliensis*
Melko yleinen jokapaikansorsa, näimme sen viitenä päivänä, yht. 83.
- Speckled Teal** *Anas flavirostris*
8.11. Capão Alto, 6” 7 pull.
- White-cheeked Pintail** *Anas bahamensis*
2.11. Curitiba, Iguassujoki 1, 5.11. Joinville, noin 100, 13.11. Faz. Bacury, 2.
- Yellow-billed Pintail** *Anas georgica*
8.11. Capão Altossa näimme yhteensä 8 näitä elegantteja sorsia.
- Silver Teal** *Anas versicolor*
Tämä oli target-lajimme 2.11. Curitiba, Iguassujoella näimme 2 + 2
- Mallard** *Anas platyhyrhyngos*
Sinisorsakoiras 5. 11. Joinvillen vedenpuhdistamolla oli hauska yllätys. Lintu lekotteli rantanurmella kuin kotonaan. Laji ei ole Brazilian virallisella listalla, joten kyseessä lienee tarhakarkuri.
- Black Vulture** *Coragyps atratus*
Näimme mustakondorin useimpina retkipäivänä, päivittäiset luvut olivat välillä 15–100.
- Turkey Vulture** *Cathartes aura*
Havaintoja yhdeksänä päivänä, 1–9 / päivä.
- King Vulture** *Sarcoramphus papa*
Ainoa havaintomme oli 13.11. Faz. Bacurn metsän päällä kaarrellut 1”.
- Osprey** *Pandion haliaetus*
5. 11. Joinvillen merenranta 2, Faz. Bacurn järvellä näimme lisäksi kolme lintua.
- Swallow-tailed Kite** *Elanoides forficatus*
Melko yleinen: havaintoja viitenä päivänä, yht. 29. Intervalesissa lintu pesällä.
- White-tailed Kite** *Elanus leucurus*
Ainoat havinnat Curitiba ympäristössä 2.11. yht. 2, näistä toinen oli nuori lintu.
- Long-winged Harrier** *Circus buffoni*
5.11. matkalla Urupemaan auton ikkunasta yht. 2.
- Plumbeous Kite** *Ictinia plumbea*
Intervalesissa päivittäin 1–2, Faz. Bacury 2.
- Sharp-shinned Hawk** *Accipiter striatus*
Intervalesissa päivittäin 1–2.
- White-necked Hawk** *Leucopternis lacernulatus* **E**
15.11. Ubatuba, Fazenda Angelim a 4 ja 16.11. Folha Seca, 1.
- Mantled Hawk** *Leucopternis polionotus*
Matkan ainoa auton ikkunasta 14.11. lähestyttäessä Ubatubaa, korkeus n. 300 m.
- Roadside Hawk** *Buteo magnirostris*
Tämän yleisen haukan näimme kuutena päivänä, 1–3 päivittäin.

- Savanna Hawk** *Heterospizias meridionalis*
6.11. Urupema, 1 ja 12.11. Faz. Bacury, 3.
- American Kestrel** *Falco sparverius*
Havaintoja neljänä päivänä: Urupema, Faz. Bacury ja Ubatuba.
- Laughing Falcon** *Herpetotheres cachinnans*
Matkan ainoa 14.11. auton ikkunasta, Faz. Bacury.
- Southern Crested Caracara** *Caracara plancus*
Yleinen, havaintoja 9 päivänä, 1–20 / päivä.
- Yellow-headed Caracara** *Milvago chimachima*
Yleinen, havaintoja 9 päivänä, 1–3 / päivä.
- Chimango Caracara** *Milvago chimango*
Yleinen Urupemassa, jossa näimme 10–15 Chimangoa / päivä.
- Solitary Tinamou** *Tinamus solitaries*
4.11. kuulimme Volta Velhassa yhden, 10.11. Intervalesissa kuulimme kaksi ja 11.11. myös näimme yhden Solitaryn.
- Red-winged Tinamou** *Rhynchotus rufescens*
6.11. Urupema, Ä2, 8.11. Capão Alto, Ä 10.
- Spotted Nothura** *Nothura maculosa*
6.11. Urupema, Ä1, 8.11. Capão Alto, 1 nähty, sekä Ä 5.
- Brown Tinamou** *Crypturellus obsoletus*
Melko yleinen metsien tinami, havaintoja kuutena päivänä, huippuna 11.11. Intervalesissa nähdyt 2 ja kuullut 4.
- Yellow-legged Tinamou** *Crypturellus noctivagus* **E**
Yleinen Reserva Volta Velhassa, jossa kuulimme 4.11. yht. 6.
- Tataupa Tinamou** *Crypturellus tataupa*
Ainoa havaintomme 4.11. Volta Velha, Ä.
- Limpkin** *Aramus guarauna*
12.11. Faz. Bacury, 1.
- Rusty-margined Guan** *Penelope superciliaris*
13.11. Faz. Bacury, 2.
- Dusky-legged Guan** *Penelope obscura*
5.11. Urupema, 3. ja 7.11. Urupema, 1., 11.11. Intervales, 1.
- Black-fronted Piping Guan** *Pipile jacutinga*
Intervalesin ehdottomia toivelajeja. Black-fronted Piping Guanin voi löytää sieltä, missä palmut ja muut puut tuottavat hedelmää. Tänä vuonna marjovia puita oli onneksemme polkujen lähistöllä, ja niin pääsimme näkemään sekä 10.11. että 11.11. yhden linnun. Lisäksi kuulimme molempina päivinä lajin tunnusomaista siipien ”ravisteluääntä”. Tämän lajin levinneisyysalue on supistunut hyvin voimakkaasti metsästyksestä ja ravintopalmujen salakaadosta johtuen.
- Scaled Chachalaca** *Ortalis squamata*
Näimme lajin 3.11. ja 4.11. Reserva Volta Velhassa, 1 ja 2 / päivä. Chachalacojen statusta on juuri hiljattain selvitetty. Etelä-Amerikan komitea SACC pitää Kaakkois- ja Etelä-Brasiliassa tavattavaa Scaled Chachalacaa *Ortalis squamata* omana lajinaan, splitattuna Speckled Chachalacasta *Ortalis guttata*, jonka levinneisyys on Amazonasin alueella.
- Spot-winged Wood Quail** *Odontophorus capoeira*
11.11. iltahämärissä kuulimme Intervalesissa ainakin kolmen parven iltakuoron majatalomme Pousada Pica-Paun pihaan.
- Red-legged Seriema** *Cariama cristata*
Havaintoja viitenä päivänä maaseudulla Urupemassa, Capão Altossa ja Faz. Bacury ympäristössä.

Rufous-sided Crane *Laterallus melanophaius*

4.11. Volta Velha Ä1, 12.11. Faz. Bacury, Ä2.

Gray-breasted Crane *Laterallus exilis*

3.11. aamulla Morretesin lähellä kosteikolla, Ä1.

Uniform Crane *Amaurolimnas concolor*

4.11. iltahämärissä Volta Velhan keskusaukion tuntumassa "iltakuoro".

Wattled Jacana *Jacana jacana*

Yleinen kosteikoilla, joissa avovettä, koko matkan summa yht. 60.

Red-and-white Crane *Laterallus leucopyrrhus*

Intervalesin yllätyslaji. Keskusaukion reunaan kosteikolle on asettunut pariskunta joka käy ajoittain syömässä maissia ruokinnalta. Olimme sopivasti paikalla linnun käydessä pikaisesti ruokailemassa. Lisäksi kuulumme lajin 3.11. Morretesin lähistöllä.

Red and White Crane, Intervales, 11.11.2013.

Ash-throated Crane *Porzana albicollis*

12.11. ja 13.11. kuulumme Faz. Bacuryrannassa Ä1.

Clapper Rail *Rallus longirostris*

Joinvillen merenrantakohteessa 5.11. näimme 2 ja kuulumme Ä4.

Plumbeous Rail *Pardirallus sanguinolentus*

6.11. Urupemassa ensin kuulumme Ä2 ja sitten näimme niistä toisen.

Blackish Rail *Pardirallus nigricans*

2.11. Curitiba, Iguassujoki, näimme 2, 12. 11. Faz. Bacury, Ä.

Grey-necked Wood Rail *Aramides cajanea*

5.11. Joinville, Ä2.

Slaty-breasted Wood Rail *Aramides saracura*

Melko yleinen metsäisten paikkojen rantakana. Havaitsimme lajin viitenä päivänä, yht. 9 yksilöä.

Common Moorhen *Gallinula galeata*

Yleinen, näimme noin 200. Tämä liejukana on hiljattain erotettu omaksi lajikseen tutusta liejukanastamme, perusteina mm. erot nokan ja koipien värissä sekä erilaiset äänet. American

Ornithologists' Union ja South American Classification Committee (SACC) tunnustavat tämän taksonin omaksi lajikseen.

Purple Gallinule *Porphyrio martinica*

Joinvillen vedenpuhdistamolla näimme 10 ja Faz. Bacuryn järvellä 5.

Red-gartered Coot *Fulica armillata*

Tämän nokikanan kävimme varata vasten bongaamassa Joinvillen vedenpuhdistamolta. Alueella on kuulemma 6 isonokikanaa, näimme niistä 5.

Black-necked Stilt *Himantopus mexicanus melanurus*

Melko yleinen alueella, näimme viitenä päivänä yhteensä 56 eri puolilla matkareittiämme. Brazilian komitean mukaan Etelä-Amerikassa tavattavista kahdesta Himantopus-lajista molempia tavataan Brasiliassa yleisesti: White-backed Stilt *Himantopus melanurus* (Keski- ja Etelä-Brasilia) ja Black-necked Stilt *Himantopus mexicanus* (Koillis-Brasilia). Näkemämme linnut olivat siis taksonia *melanurus*, White-backed Stilt, mutta koska lajin status on vielä epäselvä, pitäydymme vanhakantaisessa lajikäsityksessä, jonka mukaan näimme *Himantopus mexicanuksen* alalajin *melanurus*.

Greater Yellowlegs *Tringa melanoleuca*

5.11. Joinvillen puhdistamo, 1.

Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes*

2.11. Curitiba, Iguassujoki, 5. 12.11. Faz. Bacury, 1.

Spotted Sandpiper *Actitis macularius*

5.11. Joinvillen puhdistamo, 1.

Solitary Sandpiper *Tringa solitaria*

2.11. Curitiba, Iguassujoki, 1.

Southern Lapwing *Vanellus chilensis*

Yleinen jokapaikan hyökkä, suurin päiväsumma 150 (matka Urupemaan).

American Golden Plover *Pluvialis dominica*

15.11. Ubatuban kaupungin hiekkarannalla nähty yksinäinen kurmitsa oli lähinnä tämän lajin edustaja.

South American Snipe *Gallinago paraguaiiae*

3.11. ja 4.11. näimme Reserva Volta Velhan märkäpohjaisella palmuplantaasilla kaksi lintua molempina päivinä.

Giant Snipe *Gallinago undulate*

6.11. Urupema, kuulimme majatalomme pihaan soidintavan jäätikurpan illalla klo 20.20 aikoihin alhaalta, kosteikon suunnalta. Etäisyys kosteikolle 500–900 m.

Large-billed Tern *Phaetusa simplex*

12.11. illalla Faz. Bacuryn tekojärven ylti 3 Large-billed Terniä, lentosuunta sama kuin merimetsoilla.

Black Skimmer *Rynchops niger*

5.11. Joinvillen vedenpuhdistamo, 50. 12.11. Faz. Bacury, 2.

Kelp Gull *Larus dominicanus*

5.11. Joinvillen merenlahti, 10. 15.11. Ubatuban kaupunki, 2.

Ruddy Ground Dove *Columbina talpacoti*

Yleinen pikkukyyhky, havaintoja yhdeksänä päivänä.

Violaceous Quail-Dove *Geotrygon violacea*

Fazenda Bacuryn metsän arka ja piilotteleva tähtilaji, jota emme kuitenkaan onnistuneet näkemään. 13.11. kuulimme kuitenkin yhden soidinhuhuilevan.

Ruddy Quail-Dove *Geotrygon montana*

4.11. Volta Velhan metsä, 1. 10.11. ja 11.11. Intervales, Ä2.

Scaled Dove *Columbina squammata*

13.11. Faz. Bacuryn pihapiiri, 2.

- Eared Dove** *Zenaida auriculata*
Yleinen monin paikoin, havaintoja kuutena päivänä.
- White-tipped Dove** *Leptotila verreauxi*
Yksittäisiä siellä täällä, havaintoja kuutena päivänä.
- Gray-fronted Dove** *Leptotila rufaxilla*
6.11. Urupema, Ä1, 15.11. Fazenda Angelim, Ä1.
- Rock Dove** *Columba livia*
Pulu on yleinen kaupunkilintu Brasiliassa, näimme niitä seitsemänä päivänä.
- Pale-vented Pigeon** *Patagioenas cayennensis*
Melko yleinen puoliavointen alueiden kyyhky. Havaintoja seitsemänä päivänä.
- Plumbeous Pigeon** *Patagioenas plumbea*
3.11. Morretksen ympäristössä 20. 10.11. Intervalles, Ä2. 15.11. Faz. Angelim, 2.
- Picazuro Pigeon** *Patagioenas picazuro*
Yleinen ja runsaslukuinen, havaintoja yhdeksänä päivänä, yht. 175.
- White-eyed Parakeet** *Aratinga leucophthalma*
13.11. Faz. Bacury, 40.
- Maroon-bellied Parakeet** *Pyrrhura frontalis*
Yleinen. Näimme tämän kireä-äänisen papukaijan kahdeksana päivänä metsäkohteissa.
- Monk Parakeet** *Myiopsitta monachus*
7.11. Urupema, 3.
- Blue-winged Parrotlet** *Forpus xanthopterygius*
Näimme tämän pikkupapukaijan Intervallesissa kahtena päivänä.
- Plain Parakeet** *Brotogeris tirica* E
Melko yleinen endeemi, havaintoja neljänä päivänä, yhteensä 28.

Plain Parakeet, Intervalles, 10.11.2013

- Vinaceous-breasted Amazon** *Amazona vinacea*
Ainoa havintomme Capão Altossa: kaksi lintua lensi ohitsemme.
- Red-capped / Pileated Parrot** *Pionopsitta pileata*
Volta Velhassa näimme kaksi ja Intervallesissa yhteensä yhdeksän.

Scaly-headed Parrot*Pionus maximiliani*

Havaintoja kahdeksana päivänä, suurin päiväsumma 6.

Smooth-billed Ani*Crotophaga ani*

Tämä yleinen lintu osui huonosti reitillemme, näimme aneja vain kahtena päivänä, mikä oli todella yllättävää.

Guira Cuckoo*Guira guira*

Havaintoja viitenä päivänä, yhteensä 35.

Pavonine Cuckoo*Dromococcyx pavoninus*

13.11. Faz. Bacuryn metsä. Pavonine Cuckoo löytyi metsätien vierestä, läheltä maan rajaa. Liekö ollut ruokailemassa tai pesintätouhuissa? Lintu jähmettyi risukkoon pariksi minuutiksi ja näimme sen lehvästön läpi oikein hyvin. Uusi laji Carlos Henriquen ylläpitämään Faz. Bacuryn lajilistaan.

Striped Cuckoo*Tapera naevia*

Kuulimme lajin Intervalesissa, tutkimusaseman lähellä kahtena päivänä.

Black-billed Cuckoo*Coccyzus melacoryphus*

Näimme tämän melko harvalukuisen käen kahtena päivänä, ensin Morretesin lähellä kosteikolla 3.11. ja heti seuraavana päivänä Volta Velhan palmuplantaasilla.

Squirrel Cuckoo*Piaya cayana*

Ainoa havaintomme Morretesin lähistöllä, Serra Graciosa-tien seutuvilla 3.11.

Tropical Screech Owl*Megascops choliba*

Emme kuulleet ainoatakaan, mutta Intervalesissa, reception-rakennuksen takana oli päivehtivä pöllö tänäkin vuonna.

Black-capped Screech Owl*Megascops atricapilla*

Kuulimme Black-cappedin peräti viitenä matkapäivänä, Volta Velhan pöllöretkellä näimme myös vilahduksen yhdestä.

Long-Tufted Screech-Owl*Megascops sanctaecatarinae*

6.11. Urupema, 1 k, sukupuoli määritetty äänestä.

Long-tufted Screech-Owl, Urupema, 6.11.2013

Ferruginous Pygmy Owl*Glaucidium brasilianum*

13.11. Faz. Bacuryn metsä, 1 lintu tuli yläpuolellemme atrapin houkuttelemana aamuhämärissä.

Burrowing Owl*Athene cunicularia*

Yleinen avomaiden pöllö, näimme sen neljänä matkapäivänä.

Stygian Owl*Asio stygius*

Stygian Owl kiersi äännellen Intevalsin keskusaukiota kahtena aamuna ennen päivänkoittoa.

Rusty-barred Owl*Strix hylophila*

Kuulimme Rusty-barredin kahtena iltana Urupemassa, ensimmäisenä iltana myös näimme sen lyhyesti majatalomme lähistöllä.

Mottled Owl*Strix virgata*

Ainoa havaintomme lajista oli huhuileva Mottled Owl Volta Velhan metsässä 4.11. illalla.

Western Barn Owl*Tyto alba*

10.11. Intervalesissa näimme tornipöllön auton valoissa palatessamme kehrääjäretkeltä. Faz. Bacuryn pihassa kuulimme poikasen kerjuuääntä pesäpalmun kolosta ja näimme emon hahmon aamun pimeydessä sen saapuessa pesälle.

Common Potoo*Nyctibius griseus*

Volta Velhassa kuulimme yhden linnun iltahämärissä. Intervales on taattu paikka Common Potoon kuulemiseen, kuulimme sen erikoisen huudon joka aamu ennen päivänkoittoa. Lajin brasilialainen nimi on kovin romanttinen *Mãe de lua*, suomeksi kuun äiti.

Long-trained Nightjar*Macropsalis forcipata*

10.11. Intervales, lähdimme illallisen jälkeen tarkistamaan Faustinin tietämän paikan. Ja kyllä, linnun silmä kiiteli lähestyvän bussimme valossa. Hieno koiras.

Short-tailed Nighthawk*Lurocalis semitorquatus*

Havaitsimme yhteensä kahdeksan lintua viitenä eri päivänä eri puolilla matkareittiämme. Erittäin nopea lentäjä, jonka kuvaaminen ei ole helppoa.

Pauraque*Nyctidromus albicollis*

Yleinen Faz. Bacuryn alueella, josta kirjasimme muistiin yht. 8 yksilöä, joista 6 myös nähtiin.

Ocellated Poorwill*Nyctiphrynus ocellatus*

Kuulimme kaksi Faz. Bacuryn metsässä ja päiväretekellä myös näimme yhden, joka oli päivehtimässä keskellä metsää.

Rufous Nightjar*Caprimulgus rufus*

Faz. Bacuryn metsäalueella kuulimme kahtena iltana yhden linnun.

White-collared Swift*Streptoprocne zonaris*

Havaintoja kuutena päivänä, yht. noin 90 yksilöstä.

Biscutate Swift*Streptoprocne biscutata*

Kaksi hienoa Biscutate Swiftiä lensi ylitsemme Urupeman ylängöllä 7.11.

Gray-rumped Swift*Chaetura cinereiventris*

Volta Velhassa määritimme neljä yksilöä ja Intervalesissa myös neljä.

Sick's Swift*Chaetura meridionalis*

Edellistä yleisempi, havaintoja kahdeksana päivänä, yht. 64 määritettyä.

Lesser Swallow-tailed Swift*Panyptila cayennensis*

11.11. Intervalesissa näimme yhden iltahämärissä tutkimusaseman pihassa.

Scale-throated Hermit*Phaethornis eurynome*

Volta Velhan alueella näimme yhden laulavan ja Intervalesissa yhteensä kolme.

Dusky-throated Hermit*Phaethornis squalidus*

Intervalesissa, Plovercrestien soidinpusikossa, näimme 1Ä + 1.

E

Reddish Hermit*Phaethornis ruber*

Ubatuba, Faz. Angelimin metsässä kaksi laulavaa lintua.

Saw-billed Hermit*Ramphodon naevius***E**

Näimme vähintään 8 Ubatubassa, Folha Secan kolibriruokinnalla ja yhden Volta Velhassa.

Saw-billed Hermit, Folha Seca, Ubatuba, 15.11.2013

White-vented Violetear*Colibri serrirostris*

13.11. Faz. Bacuryn näköalakukkula, 1.

Black-throated Mango*Anthracothonax nigricollis*

Volta Velhassa näimme pikaisesti yhden naaraan, mutta paremmin laji nähtiin Ubatubassa, Folha Secan kolbriruokinnalla, jossa oli min. 3 yksilöä.

Black Jacobin*Florisuga fusca*

Yleinen, näimme vähintään 80 eri puolilla reittiämme.

Violet-capped Woodnymph*Thalurania glaucopis*

Runsas Ubatubassa, Folha Secan ruokinnalla.

White-chinned Sapphire*Hylocharis cyanus*

Ubatubassa näimme yht. 4.

Versicolored Emerald*Amazilia versicolor*

Havaitsimme tämän yleisen kolbrin neljänä päivänä, yht. n. 40.

Plovercrest*Stephanoxis lalandi loddigesii*

Intervalesissa kävimme Plovercrestien soidinpaikalla. Arviolta noin 7 alalajin *loddigesii* koirasta lauloi suosikkioksillaan. Pitkään kuullut huhut alalajin *loddigesii* splittaamisesta pohjoisesta nimirodusta *lalandi* eivät ole vielä realisoituneet.

Festive Coquette*Lophornis chalybeus*

Folha Secan ruokinnalla Ubatubassa näimme vähintään 8 eri yksilöä näitä pieniä kauniita kolibreja.

Glittering-throated Emerald*Amazilia fimbriata*

Ainoa määritetty 3.11. Morretesin lähistöllä.

Sombre Hummingbird*Aphantochroa cirrochloris***E**

Reserva Volta Velhan alueella näimme matkamme ainoan.

Glittering-bellied Emerald

Chlorostilbon aureoventris

Hyvin yleinen Urupemassa, jossa arvioidemme mukaan näimme noin 40.

Brazilian Ruby

Clytolaema rubricauda

E

Tämän kauniin endemmin kolibrin näimme ainoastaan Ubatubassa, Folha Secan ruokinnalla, jossa oli vähintään 5 yksilöä.

Gilded Hummingbird

Hylocharis chrysura

Faz. Bacurn ruokinnalla 1 ja lähistöllä toinen olivat ainoamme.

White-throated Hummingbird

Leucochloris albicollis

Yleinen Urupemassa, yht. 23. Lisäksi näimme lajin Intervalesissa.

Swallow-tailed Hummingbird

Eupetomena macroura

Yllättävän niukka tällä kertaa: pääskypyrstökolibri osui reitimme varrelle vain kahdesti.

Stripe-breasted Starthroat

Helimaster squamosus

E

Tätä komeaa endeemiä näimme 3 yksilöä Faz. Bacurn kolibriruokinnalla.

Amethyst Woodstar

Calliphlox amethystine

Matkamme viimeinen uusi laji löytyi Fazenda Folha Secan ruokinnalta juuri ennen kotiinlähtöä. Komea koirasametysti ruokaili hetken lähelle maanrajaa sijoitetulla sokeriliuosastialla.

Black-throated Trogon

Trogon rufus

Ainoat havaintomme teimme Intervalesissa, jossa näimme kaksi koirasta ja kuulinme kaksi laulavaa.

Green-backed Trogon

Trogon viridis

Tämä vielä hiljattain White-tailed Trogonina tunnettu Trogon sai splittauksen myötä uuden englanninkielisen nimen Green-backed Trogon, ja Chocon alueella Ecuadorissa ja Kolumbiassa tavattava laji *Trogon chionorus* sai pitää lajijaon jälkeen entisen nimen White-tailed-Trogon.

Green-backed Trogon on melko yleinen Kaakkois-Brasiliassa: teimme havaintoja yhteensä 13 yksilöstä.

Surucua Trogon

Trogon surrucura

Näimme ainoastaan yhden punavatsaisen muodon koiraan Joinvillen merenrantapuistossa 5.11.

Rufous-capped Motmot

Baryphthengus ruficapillus

Ainoat havaintomme Intervalesista, jossa näimme kaksi ja kuulinme noin kolme.

Ringed Kingfisher

Megaceryle torquata

Curitiba 1, Joinville 1 ja Capão Alto 1 olivat havaintomme tästä jättikalastajasta.

Amazon Kingfisher

Chloroceryle amazona

12.11. Intervalesin lammella koiras lauloi ja lensi soidinlentoa.

Green Kingfisher

Chloroceryle Americana

Näimme Curitiba 2.11. matkamme ainoan Green Kingfisherin.

Spot-billed Toucanet

Selenidera maculirostris

4.11. Reserva Volta Velhan jokipolulla näimme naaraan.

Channel-billed Toucan

Ramphastos vitellinus

Ainoa havaintomme lajista 4.11. Volta Velhan jokivarren polulla.

Red-breasted Toucan

Ramphastos dicolorus

Havaitsimme lajin vain Intervalesissa, jossa 1 + Ä4.

Toco Toucan

Ramphastos toco

Faz. Bacurnseudulla näimme yhteensä 5.

Ochre-collared Piculet

Picumnus temminckii

Havaitsimme lajin kolmena päivänä: Volta Velha 2, Faz. Bacury, Ä ja Ubatuba, Folha Seca, 1.

Toco Toucan, Fazenda Bacury, 13.11.2013

White-wedged Piculet

Picumnus albosquamatus

Faz. Bacurny metsä, yht. kaksi lintua.

White-barred Piculet

Picumnus cirratus

15.11. Faz. Angelimin polun varressa näimme kolmen linnun parvenu. Tällä alueella Ochre-collaredin ja White-barredin levinneisyysalueet kohtaavat.

Mottled Piculet

Picumnus nebulosus

7.11. Urupema, 1 k

White / Yellow-browed Woodpecker

Piculus aurulentus

10.11. Intervalles, Carmo road, Ä1.

Yellow-throated Woodpecker

Piculus flavigula

4.11. Reserva Volta Velha, 1.

White-spotted Woodpecker

Veniliornis spilogaster

Havaitsimme yhteensä 4 yksilöä Morretesin lähistöllä, Volta Velhassa, Urupemassa ja Intervallesissa.

Campo Flicker

Colaptes campestris

Yleinen avomaiden tikka, kirjanpitomme mukaan havaitsimme noin 68 yksilöä. Urupemanseudulla näimme Campo Flickerin vaaleakurkkuisen muodon *campestroides* yksilöitä, muualla näkemämme olivat *campestris*-muotoa. *Campestroides*-muotoa on pidetty toisinaan omana lajinaan, joten kannattaa pitää tämä mielessä, sikäli kun lajin taksonomia selvitetään perusteellisesti nykykäytäntöjen mukaisesti.

Blond-crested Woodpecker

Celeus flavescens

Näimme yhteensä kolme, ja kuulumme myös kolme eri puolilla reittiämme.

White Woodpecker

Melanerpes candidus

Faz. Bacurny pihassa näimme 2 linnun parven.

Yellow-fronted Woodpecker

Melanerpes flavifrons

Havaitsimme yhteensä 4 Intervallesissa ja Ubatubassa.

Helmeted Woodpecker

Dryocopus galeatus

11.11. Intervallesin Carmo roadilla kuultu jäi vain matkanjohtajan havainnoksi.

Robust Woodpecker*Campephilus robustus*

Näimme Intervalesissa naaraan ja kuulinme Faz. Bacuryn metsässä lajin tunnusomaisen kahden iskun rummutuksen.

Lineated Woodpecker*Dryocopus lineatus*

Tämän ison tikan näimme kolmena matkapäivänä, yht. 4 yksilöä.

Plain-winged Woodcreeper*Dendrocincla turdina*

Melko yleinen sademetsien woodcreeper, havaitsimme yhteensä 10.

Olivaceous Woodcreeper*Sittasomus griseicapillus*

Tämä laji kannattaa pitää mielessä tulevia nojatuolipinnoja varten. Lajista on erotettu toistakymmentä alalajia, joiden levinneisyys ulottuu Meksikosta Argentiinaan. Näiden alalajien pukutuntomerkit, mitat ja laulutapa eroavat suuresti toisistaan. Taksonomisen selvityksen jälkeen on odotettavissa, että Olivaceous jaetaan useaan eri lajiin. Havaitsimme reittimme varrella yhteensä 27 alalajin *sylviellus* yksilöitä.

Planalto Woodcreeper*Dendrocolaptes platyrostris*

Näimme Intervalesissa kaksi ja kuulinme Faz. Bacuryn metsässä yhden.

Planalto Woodcreeper, Intervales, 11.11.2013

Lesser Woodcreeper*Xiphorhynchus fuscus*

Reittimme varrella kohtasimme yht. 9 tämän lajin edustajaa.

Narrow-billed Woodcreeper*Lepidocolaptes angustirostris*

Faz. Bacuryn pihapiirissä havaitsimme matkan ainoat yksilöt.

Scalloped Woodcreeper*Lepidocolaptes falcinellus*

Näimme Urupemassa yhteensä kolme ja kuulinme yhden. Intervalesissa laji ei ole kovin yleinen, mutta kuulinme yhden linnun ääntelyä.

Black-billed Scythebill*Campylorhamphus falcularius*

Matkamme viimeisen retkipäivän mukava yllätys. Folha Secan metsässä kuulinme Black-billedin ääntelyä ja saimme houkutelua sen näkyviin: Lintu lensi tuhatta ja sataa pari kertaa ohitsemme, ilmeisen pahantuulisena.

Striolated Tit-Spinetail*Leptasthenura striolata***E**

Melko yleinen Urupemassa, näimme yhteensä yhdeksän näitä vilkkaasti liikkuvia lintuja.

Araucaria Tit-Spinetail*Leptasthenura setaria*

Edellistä runsaampi Urupemassa, kirjasimme muistiin 23 yksilöä.

Long-tailed Cinclodes*Cinclodes pabsti***E**

Hieno endeemi, näimme yhteensä 8 Urupemassa.

Long-tailed Cinclodes, 7.11. Urupema

Rufous Hornero*Furnarius rufus*

Yleinen, näimme ja kuulumme yht. 72.

Rufous-capped Spinetail*Synallaxis ruficapilla*

Tämän metsien spinetailin havaitsimme ainoastaan Volta Velhassa ja Faz. Bacurnin metsässä.

Sooty-fronted Spinetail*Synallaxis frontalis*

Faz. Bacurnin tekojärven rantapusikon reunasta löysimme matkan ainoan, 1Ä.

Spix's Spinetail*Synallaxis spixi*

Yleinen metsän reunan ja pensaikkojen spinetail.

Pale-breasted Spinetail*Synallaxis albescens*

Faz. Bacurnin tekojärven rantapusikon reunasta löysimme yht. 4Ä.

Grey-bellied Spinetail*Synallaxis cinerascens*

Kuulimme ja näimme Urupemassa yht. kaksi ja Intervalesissäkin yhden.

Yellow-chinned Spinetail*Certhiaxis cinnamomeus*

Yleinen kosteikkolaji, havaintoja noin 10 linnusta.

Pallid Spinetail*Cranioleuca pallida***E**

Matkamme ainoa nähtiin ja kuultiin Morretesin lähellä, Serra Graciosa roadin tuntumassa.

Olive Spinetail*Cranioleuca obsoleta*

Havaitsimme yhteensä seitsemän yksilöä Curitibassa ja Urupemassa.

Freckle-breasted Thornbird*Phacellodomus striaticollis*

Urupemasta löysimme tämän Thornbirdin pesän, Capão Altossa näimme kaksi ja kuulumme kaksi.

Orange-eyed Thornbird*Phacellodomus erythrophthalmus***E**

15.11. Ubatuba, Faz. Angelim, 2.

Orange-breasted Thornbird*Phacellodomus ferrugineigula*

10.11. Intervalesissa pariskunta oli edelleen vanhalla reviirillä tutkimusaseman vieressä.

Canebrake Groundcreeper*Clibanornis dendrocolaptoides*

Tämän toivelajin löysimme yllättävän helposti Curitibasta, Bosque Alemão-puistosta. Näimme kaksi lintua eri reviireillä.

Firewood-Gatherer*Anumbius annumbi*

Näimme yhteensä 12 Urupeman–Capão Alton alueella.

Buff-browed Foliage-gleaner*Syndactyla rufosuperciliata*

Ainoat havaintomme Curitiban ja Morretesin ympäristöstä, Ä2.

White-collared Foliage-gleaner*Anabazenops fuscus***E**

Intervalesin Carmo roadilla näimme kaksi ja kuulumme yhteensä neljä. Hieno endeemi.

Pale-browed Treehunter*Cichlocolaptes leucophrus***E**

4.11. kuulumme Volta Velhassa kaksi alalajin *holti* treehuntereita. *Holti* tullaan jossakin vaiheessa mitä todennäköisimmin erottamaan omaksi lajikseen pohjoisemmasta nimilajista *leucophrus*.

Ochre-breasted Foliage-gleaner*Philydor lichtensteini*

10.11. Intervales, 1.

Buff-fronted Foliage-gleaner*Philydor rufum*

Näimme yhteensä 9 tätä melko yleistä Foliage-gleaneria.

Black-capped Foliage-gleaner*Philydor atricapillus*

4.11. näimme Black-cappedin Volta Velhan metsässä.

Sharp-tailed Streamcreeper*Lochmias nematura*

Intervalesissa teimme ainoat havintomme tästä lajista, yhteensä havaitsimme kolme yksilöä.

White-eyed Foliage-gleaner*Automolus leucophthalmus*

Metsien äänekäs ja energinen Foliage-gleaner, joka on usein hankala nähdä hyvin. Intervalesissa pesää rakentamassa ollut yksilö jähmettyi eteemme noin viideksi minuutiksi, mikä oli aivan poikkeuksellista. Yhteisumma seitsemän.

Sharp-billed Treehunter*Heliobletus contaminates*

Melko yleinen Urupemassa, lisäksi yllättäen näimme Intervalesissa yht. kolme.

Rufous-breasted Leaf-tosser*Sclerurus scansor*

Intervalesissa osuimme kahdelle reviirille. Totuttuun tapaan lintu piti kovaa meteliä ja näyttäytyi melko niukasti.

Plain Xenops*Xenops minutes*

16.11. näimme matkamme loppumetreillä Folha Secan metsässä matkamme ainoan.

Streaked Xenops*Xenops rutilans*

4.11. Volta Velha, 1 ja 15.11. Faz. Angelim, 1.

Spot-backed Antshrike*Hypoedaleus guttatus*

Kuulumme eri puolilla matkareittiämme yhteensä 10, joista yhtäkään emme nähneet tällä kertaa hyvin. Hiukan hankala latvalaji.

Giant Antshrike*Batara cinerea*

11.11. Intervales, Ä1.

Tufted Antshrike*Mackenziaena severa*

Näimme Intervalesissa koiraan varsin hyvin sen piilotellessa bambukossa, lisäksi kuulumme kaksi laulavaa Intervalesissa.

Large-tailed Antshrike*Mackenziaena leachii*

7.11. Urupema, Ä1.

White-bearded Antshrike*Biatas nigropectus*

10.11. ja 11.11. Intervales, yht. Ä3.

Barred Antshrike*Thamnophilus doliatus*

12.11. Faz. Bacury, 1/Ä, sama lintu oli paikalla myös seuraavana päivänä.

Rufous-capped Antshrike *Thamnophilus ruficapillus*

6.11. Urupema, 1/Ä ja 8.11. Capão Alto, Ä2.

Variable Antshrike *Thamnophilus caerulescens*

Havaitsimme yhteensä 7 yksilöä neljänä matkapäivänä.

Spot-breasted Antvireo *Dysithamnus stictothorax*

Spot-breasted Antvireo oli tällä kertaa hyvin näkyvillä Faz. Angelimin alueella Ubatubassa, summasimme niitä peräti kuusi.

Plain Antvireo *Dysithamnus mentalis*

Havaitsimme lajin kolmena matkapäivänä, yht. 6 yksilöä.

Star-throated Antwren *Myrmotherula gularis* **E**

Ainoat havainnot Intervalesissa, jossa nähdyn lisäksi kuulumme kaksi laulavaa.

Streak-capped Antwren *Terenura maculate*

Melko yleinen Intervalesissa, tällä kertaa näimme tämän latvalajin pari kertaa oikein hyvin. Lisäksi havaintoja Faz. Bacurysta ja Ubatubasta.

Rufous-winged Antwren *Herpsilochmus rufimarginatus* **E**

Melko yleinen Volta Velhassa, lisäksi laji havaittiin Faz. Angelimissa, Ubatubassa.

Paraná Antwren *Stymphalornis acutirostris* **E**

Tämä endeemi tuotti vähän töitä Morretesin lähistöllä, mutta loppujen lopuksi pariskunta pyöri aivan edessämme.

Paraná Antwren, koiras, Morretes, 3.11.2013.

Ferruginous Antbird *Dryophila ferruginea* **E**

Melko yleinen bambuspesialisti São Paulon osavaltion metsäkohteissamme, havaitsimme yht. 11.

Ochre-rumped Antbird *Dryophila ochropyga* **E**

Näimme Intervalesissa yhden laulavan koiraan ja kuulumme kolme.

Dusky-tailed Antbird *Dryophila malura*

Morretes, Serra Graciosa road, Ä2 ja Intervales, yht. 4.

Scaled Antbird *Dryophila squamata* **E**

Volta Velhassa kuullun lisäksi näimme lajin hyvin Ubatubassa pariin kertaan. Todella kaunis lintu!

White-shouldered Fire-eye *Pyriglena leucoptera*

Laajojen metsien peruslaji, havaitsimme sen kuutena päivänä.

Squamate Antbird *Myrmeciza squamosa* **E**

Volta Velhassa ja Intervalesissa havaitsimme yht. neljä.

Rufous-capped Antthrush *Formicarius colma*

Havaitsimme tämän metsän pohjakerroksen piilottelijan Volta Velhassa, Intervalesissa ja Ubatubassa, Folha Secan alueella.

Short-tailed Antthrush *Chamaeza campanisona*

11.11. löysimme yhden laulavan linnun Intervalesin Carmo roadilta.

Short-tailed Antthrush, Intervales, 11.11.2013

Cryptic / Such's Antthrush *Chamaeza meruloides* **E**

Intervales, yht. kolme.

Rufous-tailed Antthrush *Chamaeza ruficauda*

7.11. näimme tämän linnun Urupemassa hienosti sen ylittäessä polun edessämme.

Rufous Gnateater *Conopophaga lineate*

Havaintoja neljänä päivänä eri puolilla reittiämme, mutta hyvin nähtiin vain Curitiban Bosque Alemão-puiston lintu.

Black-cheeked Gnateater *Conopophaga melanops* **E**

Viimeisenä matkapäivänämme Ubatuban Folha Secan metsätien varressa kuulumme kaksi laulavaa.

Spotted Bamboowren *Psilorhamphus guttatus*

Tämän piilottelun mestarin näimme Intervalesissa ja Faz. Bacuryn metsässä. Linnun laulaessa vaimeasti puputtaen, on etäisyyttä siihen hyvin vaikea arvioida. Usein lintu on paljon lähempänä kuin uskoisikaan, esim. neljän metrin päässä...

Variegated Antpitta *Grallaria varia*

Kuulimme yhteensä neljä Intervalesissa.

Serra do Mar / Mouse-colored Tapaculo *Scytalopus speluncae* **E**

Ainoaksi havinnoksemme jäi Urupemassa, metsätien varren bambukossa laulanut lintu.

Planalto Tapaculo

Scytalopus pachecoi

Tämä uusi Tapaculo erotettiin omaksi lajikseen vuonna 2005 edellisestä lajista ja se oli yksi koko matkamme target-lajeista. Urupemassa osuimme lajin reviirille ja näimme laulavan koiraan sekä ilmeisesti nuoren, ruskeankirjavan linnun koiraan vieressä.

Marsh Tapaculo

Scytalopus iraiensis

E

Tätä piileskelyn supermestaria koetimme nähdä tunnin verran Morretesin lähistöllä, päivän jo kääntyessä iltaan. Kuulimme sen laulavan ihan edessämme ja kahdesti näimme sen pinkaisevan editsemme, mutta emme voi sanoa ihaillemme sen höyhenpuvun yksityiskohtia... Mutta, joka tapauksessa, siinä se oli, Marsh Tapaculo!

Slaty Bristlefront

Merulaxis ater

E

Tätä kirjoitettaessa on Slaty Bristlefrontista kuvattu vain muoto *ater*. Kuitenkin jo pitkään on brasilialaisornitologien keskuudessa keskusteltu lajin eri alueilla elävien populaatioiden eroista. Erot koskevat ainakin laulutapaa. Intervalesissa näkemämme ja kuulemamme Slaty Bristlefrontin laulu alkoi matalalta ja säe oli rakenteeltaan tasapaksumpi kuin Ubatubassa, Folha Secan metsätien varressa kuulemamme kaksi koirasta. Niiden laulu oli vaihtelevammin nousevaa ja laskevaa. On mahdollista, että retkikuntamme saa nojatuolipinnan sen jälkeen, kun tämä laji joskus tulevaisuudessa on otettu tutkinnan alle.

Bare-throated Bellbird

Procnias nudicollis

Melko yleinen ja kuuluva reittimme varrella.

Red-ruffed Fruitcrow

Pyroderus scutatus

Intervalesissa näkemämme lisäksi kuulimme myös Fruitcrown hyvin matalaa soidinääntä.

Red-ruffed Fruitcrow, Intervales, 12.11.2013

Helmeted Manakin

13.11. Faz. Bacuryn metsä, 2/1.

Antilophia galeata

Cinnamon-vented Piha

11.11. Intervales, Ä1.

Lipaugus lanioides

E

Sharpbill

10.11. Intervales, 1, Ä1.

Oxyruncus cristatus

- Hooded Berryeater** *Carpornis cucullata* **E**
 Kuulimme Intervalesissa varovasti arvioiden 10 yksilöä ja Volta Velhassa yhden. Vain yksi nähtiin tyydyttävästi.
- White-bearded Manakin** *Manacus manacus*
 Yleinen Faz. Angelimin alueella Ubatubassa, jossa noin 15 p.
- Blue Manakin** *Chiroxiphia caudate*
 Melko yleinen metsien Manakin, yhteissumma 24.
- Serra do Mar Tyrant-Manakin** *Neopelma chrysolophum* **E**
 Intervalesissa näimme yhden mainiosti ja kuulimme kaksi laulavaa.
- Wing-barred Piprites** *Piprites chloris*
 Tänä vuonna hankala laji: kuulimme vain yhden laulavan Intervalesissa.
- Hellmayr's Pipit** *Anthus hellmayri*
 Näimme yhteensä neljä Urupeman ruohoylängöllä. Hyvin nähty kirvinen lämmittää ihmeesti suomalaisornia Brasiliassakin!
- Yellowish Pipit** *Anthus lutescens*
 Faz. Bacuryn kostealla rantaniityllä yhteensä neljä.
- Ochre-breasted Pipit** *Anthus nattereri*
 Tämä vaateliäs kirvinen kärsii luonnontilaisten ruohomaiden muuttumisesta karjalaitumiksi ja viljelysmaiksi. Tunnettuja esiintymispaikkoja on vain vähän. Capão Altossakin kehittyvä maatalous uhkaa tätä lajia. Löysimme ensin yhden laulavan linnun ja yllättäen ihan edestämme ehkä pesältä nousseen äänettömän linnun. Kuvasimme sitä lyhyesti ja jätimme sitten rauhaan.
- Greenish Schiffornis** *Schiffornis virescens*
 Melko yleinen reittimme varrella: havaitsimme yhteensä 9 yksilöä.
- Buff-throated Purpleuft** *Iodopleura pipra* **E**
 Ubatuban toivelaji. Tälläkään kertaa Fazenda Angelim ei pettänyt. Näimme kaksi yksilöä niiden vilistäessä latvuksissa.
- Black-tailed Tityra** *Tityra cayana*
 10.11. Intervales, Carmo road, 2.
- Chestnut-crowned Becard** *Pachyramphus castaneus*
 11.11. Intervales, 2.
- White-winged Becard** *Pachyramphus polychopterus*
 Melko yleinen Intervalesissa, kirjassimme muistiin yht. 10.
- Black-capped Becard** *Pachyramphus marginatus*
 Viimeisen matkapäivämme lajeja: kuulimme tunnusomaista laulua Folha Secan metsätiellä 16.11.
- Crested Becard** *Pachyramphus validus*
 Havaitsimme Crested Becardin viitenä matkapäivänä, usein pareittain.
- Planalto Tyrannulet** *Phyllomyias fasciatus*
 Melko yleinen Urupemassa ja Intervalesissa. Tämäkin laji odottaa taksonomista pöyhimistä.
- Greenish Tyrannulet** *Phyllomyias virescens*
 7.11. Urupema, 3.
- Gray Elaenia** *Myiopagis caniceps*
 16.11. Ubatuba, Folha Secan metsätie, Ä1.
- Greenish Elaenia** *Myiopagis viridicata*
 Faz. Bacuryn metsä, 13.11. 1Ä.
- Yellow-bellied Elaenia** *Elaenia flavogaster*
 Matkan yhteissumma vaatimaton 7. Ehkäpä pesinnöistä johtuen tämä yleinen laji oli nyt kovin hiljaa.

Small-billed Elaenia*Elaenia parvirostris*

Havaitsimme viitenä matkapäivänä yhteensä 14.

Small-billed Elaenia, Urupema, 6.11.2013

Olivaceous Elaenia*Elaenia mesoleuca*

Havaitsimme viitenä matkapäivänä yhteensä 7.

Highland Elaenia*Elaenia obscura*

Nimestään huolimatta tämän Elaenian voi nähdä niin rannikolla kuin vuoristossakin. Me näimme niitä yhden Morretekseen lähistöllä 3.11. ja kuulin laulavan Volta Velhassa.

Yellow Tyrannulet*Capsiempis flaveola*

Faz. Bacurnin metsä, 2 ja Faz. Angelim, 1.

Southern Beardless Tyrannulet*Camptostoma obsoletum*

Yleinen pikku Tyrannulet, näimme ja kuulin niitä viitenä päivänä.

White-crested Tyrannulet*Serpophaga subcristata*

Havaitsimme yhteensä kolme Curitibassa ja Urupemassa.

São Paulo Tyrannulet*Phylloscartes paulista*

10.11. Intervales, 1.

Oustalet's Tyrannulet*Phylloscartes oustaleti***E**

10.11. Intervales, 2.

Mottle-cheeked Tyrannulet*Phylloscartes ventralis*

Havaitsimme lajin Urupemassa ja Intervalesissa.

Restinga Tyrannulet*Phylloscartes kronei***E**

Melko yleinen Volta Velhassa, jossa näimme yhteensä kahdeksan.

Bay-ringed Tyrannulet*Phylloscartes sylviolus*

Näimme Intervalesissa yhteensä neljä. Latvalaji, ja siksi usein vaikea nähdä hyvin, mutta meitä onnisti kohtalaisesti, tosin kuvausetaisyydelle ei päästy.

Gray-hooded Flycatcher*Mionectes rufiventris*

Näimme ja kuulin yhteensä kolme Volta Velhassa ja Intervalesissa.

Sepia-capped Flycatcher*Leptopogon amaurocephalus*

Melko yleinen metsien "flaikkari", havaitsimme viisi.

Bran-colored Flycatcher*Myiophobus fasciatus*

Avointen ja puoliavointen habitaattien peruslintu, havaintoja neljänä päivänä.

Sharp-tailed Grass Tyrant*Culicivora caudacuta*

8.11. Capão Alto, näimme kaksi paria tätä jatkuvasti harvinaistuvaa pikku Tyranttia. Laji kärsii luonnontilaisten heinämaiden raivaamisesta maatalouskäyttöön.

Sharp-tailed Tyrant, Capão Alto, 8.11.2013

Drab-breasted Bamboo Tyrant*Hemitriccus diops*

11.11. Intervales, Carmo road, 1.

Brown-breasted Pygmy-Tyrant*Hemitriccus obsoletus*

Havaitsimme yht. 3 Volta Velhassa ja Intervalesissa. Bambuspesialisti.

Eye-ringed Tody-Tyrant*Hemitriccus orbitatus***E**

Matkan yhteissumma 4, Volta Velha, Faz. Bacury ja Ubatuba, Folha Seca.

Hangnest Tody-Tyrant*Hemitriccus nidipendulus***E**

Intervales, yht. 3. Helpoimmin laji löytyy keskusalueen pensaikoista.

Kaempfer's Tody-Tyrant*Hemitriccus kaempferi***E**

Volta Velha, alueella on ainakin kaksi reviiriä, toinen on alueen omistajapariskunnan talon takana metsän reunassa, toinen reviiri on jokipolun päässä, joen molemmin puolin.

Fork-tailed Tody-Tyrant*Hemitriccus furcatus***E**

Ubatuba, Fazenda Angelim, reviiri metsäpolun tiheimmässä bambukossa.

Eared Pygmy Tyrant*Myiornis auricularis*

Havaitsimme näitä pieniä ja huomaamattomia Tyrantteja yhteensä kuusi Intervalesissa ja Faz. Bacuryn metsässä.

Ochre-faced Tody-Flycatcher*Poecilatriccus plumbeiceps*

12.11. Intervales, 1Ä.

Atlantic Royal Flycatcher*Onychorhynchus swainsoni***E**

Intervales on hyvä paikka nähdä tämä huomaamaton metsän varjopaikkojen lintu. Mirante-polun ja Sede de Pesquisan välinen lampi oli tällä kertaa se oikea paikka.

Yellow-lored Tody-Flycatcher*Todirostrum poliocephalum***E**

Volta Velhan pihapiirissä näimme tämän sympaattisen endeemin kahtena päivänä.

- Common Tody-Flycatcher** *Todirostrum cinereum*
Yleinen Faz. Bacurn alueella, jossa näimme 5, lisäksi Faz. Angelim, 1.
- Whiskered Flycatcher** *Myiobius barbatus*
15.11. Faz. Angelim, metsäpolku, 1.
- Cliff Flycatcher** *Hirundinea ferruginea*
Yleinen lintu, joka osui reitillemme vain kahtena päivänä. Alueen linnut ovat alalajia *bellicosa*, joka on mahdollinen tuleva splitti, jolloin Ecuadorin, Kolumbian ja Perun linnut olisivat eri lajia.
- Fuscou Flycatcher** *Cnemotriccus fuscatus*
Vaihtelevan näköinen ja kuuloinen laji, josta on erotettu useita alalajeja. Taksonominen selvitys olisi paikallaan. Kaakkois-Brasiliassa tavattavat lajin edustajat ovat muotoa *fuscatus*. Näimme yhden Volta Velhassa ja kuulumme toisen Faz. Bacurn metsässä.
- Euler's Flycatcher** *Lathrotriccus euleri*
Melko yleinen metsien peruslintu, havaintoja kuutena päivänä.
- Yellow-olive Flatbill** *Tolmomyias sulphurescens*
Yleinen pohjoisimmissa metsäkohteissamme, näimme ja kuulumme yht. 11.
- White-throated Spadebill** *Platyrinchus mystaceus*
13.11. Faz. Bacurn metsä, 1, yhdessä seuraavan lajin kanssa, aivan rinnakkain.
- Russet-winged Spadebill** *Platyrinchus leucoryphus*
4.11. Volta Velha, 1Ä ja 13.11. Faz. Bacurn metsä, 1Ä. Tämän vähälukuisen Spadebillin kanssa meitä todella onnisti. Volta Velhan sateisesta aamusta huolimatta metsäkävelystämme tuli täydellinen kun Russet-winged ensin äänteli ja kierteli sitten hetken aikaa ympärillämme. Fazenda Bacurn metsässä kuulumme ensin linnun laulun, ja ihan pian myös näimme kaksi Spadebill-lajia rinnakkain.
- Blue-billed Black-Tyrant** *Knipolegus cyanirostris*
7.11. Urupema, 1/.
- Crested Black Tyrant** *Knipolegus lophotes* **E**
7.11. Urupema, yht. 4.
- Gray Monjita** *Xolmis cinereus*
Näimme yhteensä 10 Urupeman–Capão Alton alueella.
- White-rumped Monjita** *Xolmis velatus*
Faz. Bacurn avomailla näimme kahtena päivänä kaksi lintua, ehkä samoja.
- Black-and-white Monjita** *Xolmis dominicanus*
Eteläinen Monjita-laji – näimme Urupeman seudulla yhteensä 11.
- Shear-tailed Grey Tyrant** *Muscipipra vetula*
8.11. Capão Alto, 1.
- White-headed Marsh Tyrant** *Arundinicola leucocephala*
12.11. Faz. Bacurn tekojärvi, 1/1.
- Long-tailed Tyrant** *Colonia colonus*
Yleinen latvuslaji, jota näimme tällä matkalla kuitenkin vain neljä.
- Cattle Tyrant** *Machetornis rixosa*
Yleinen avomaiden Tyrant, näimme sen kuutena päivänä.
- Piratic Flycatcher** *Legatus leucophaeus*
Myös Piratic on yleinen ja kuuluva lintu, havaitsimme sen kuutena päivänä, yht. 23.
- Social Flycatcher** *Myiozetetes similis*
10.11. Intervalles, 1 ja 15.11. Faz. Angelim, 3, olivat yllättäen matkan ainoat.
- Great Kiskadee** *Pitangus sulphuratus*
Yleinen jokapaikan lintu, havaitsimme sen 13 päivänä.
- Three-striped Flycatcher** *Conopias trivirgatus*
10.11. Intervalles, 3.

Boat-billed Flycatcher*Megarynchus pitangua*

Havaitsimme lajin neljänä päivänä.

Streaked Flycatcher*Myiodynastes maculatus*

Yleinen laji mm. Intervalesissa ja Faz. Angelimin alueella.

Variegated Flycatcher*Empidonomus varius*

2.11. Curitiba, 1, 6.11. Urupema, 1 ja 15.11. Faz. Angelim, 2.

Tropical Kingbird*Tyrannus melancholicus*

Yleinen jokapaikan lintu, havaitsimme sen 11 päivänä.

Fork-tailed Flycatcher*Tyrannus savanna*

Yleinen jokapaikan lintu, havaitsimme sen 9 päivänä.

Eastern Sirystes*Sirystes sibilator*

3.11. ja 4.11. Volta Velha, Ä ja 10.11. Intervales, 1.

Swainson's Flycatcher*Myiarchus swainsoni*

Yleinen monin paikoin, havaintoja 7 päivänä.

Short-crested Flycatcher*Myiarchus ferox*

Havaintoja vain Intervalesista ja Faz. Bacuryn alueelta, yht. 10.

*Short-crested Flycatcher, 10.11.2013, Intervales***Large-headed Flatbill***Ramphotrigon megacephalum*

15.11. Faz. Angelim, 1Ä. Bambuspesialisti. Koetimme valokuvata tätä luottavaista lintua, mutta se halusi olla lähinnä yläpuolellamme, jolloin kuvista tuli alapuolitutkielmia.

Gray-hooded Attila*Attila rufus***E**

Laajojen metsien perusendeemi, näimme ja vielä useammin kuulumme sen, havaintoja viitenä päivänä, yht. 9 yksilöä.

Rufous-tailed Attila*Attila phoenicurus*

Intervalesin peruslaji, näimme ja kuulumme 12.

Tropical Parula*Parula pitiayumi*

Yleinen monin paikoin, havaitsimme yht. 12 neljänä päivänä.

Golden-crowned Warbler*Basileuterus culicivorus*

Metsien peruslaji, erityisen yleinen Intervalesissa, josta summasimme 30.

White-bellied Warbler*Basileuterus hypoleucus*

13.11. Faz. Bacury, yht. 5. Tämä laji saattaa olla vain Golden-crowned Warblerin muoto huolimatta erittäin selvästä värierosta ja viehtymyksestä kuivempaan habitaattiin. Laulu on kuitenkin hyvin samanlainen kuin Golden-crownedilla. Jäämme odottamaan tilanteen selkiytymistä...

White-browed Warbler*Basileuterus leucoblepharus*

Laajojen metsien peruswarbler, havaitsimme sen viitenä päivänä, yht. 13.

Flavescent Warbler*Basileuterus flaveolus*

13.11. Faz. Bacury, yht. 3.

Riverbank Warbler*Phaeothlypis rivularis*

3.11. Morretes, Serra Graciosa road, 1 ja 4.11. Volta Velha, Ä.

Masked Yellowthroat*Geothlypis aequinoctialis*

Yleinen pensaikkojen lintu, havaitsimme sen Morretesin lähistöllä, Capão Altossa ja Faz. Bacuryn ranta-alueella.

Rufous-browed Peppershrike*Cyclarhis gujanensis*

Yleinen metsälintu. Näkö- ja kuulohavaintoja Volta Velhasta Urupemaan, Intervalesista, Faz. Bacurysta ja Ubatubasta.

Red-eyed Vireo*Vireo olivaceus*

Yleinen metsälintu, havaintoja 11 päivänä.

Rufous-crowned Greenlet*Hylophilus poicilotis*

Havaintoja neljänä päivänä: Morretes, Volta Velha, Intervales ja Faz. Bacury. Intervalesissa paikallisoppaamme Faustino näytti meille pesän, jossa emo joko hautoi, tai lämmitti pieniä poikasia.

Lemon-chested Greenlet*Hylophilus thoracicus*

15.11. näkemämme pariskunta Faz. Angelimilla Ubatubassa ovat nimimuotoa *thoracicus*, joka saattaa olla tuleva splitti pohjoisessa Etelä-Amerikassa tavattavasta *griseiventris*-muodosta.

White-rumped Swallow*Tachycineta leucorrhoa*

Yleinen avomaiden ja kulttuuriympäristöjen pääsky. Havaintoja 8 päivänä.

Blue-and-white Swallow*Notiochelidon cyanoleuca*

Yleinen avomaiden ja kulttuuriympäristöjen pääsky. Havaintoja 10 päivänä.

Barn Swallow*Hirundo rustica*

Punaruskeavatsaisia haarapääskyjä näimme 3.11. Morretesin lähistöllä, yht. 5.

Gray-breasted Martin*Progne chalybea*

Havaintoja 3 päivänä: Morretes, Intervales, Faz. Bacury.

Brown-chested Martin*Progne tapera*

Yleinen avomaiden ja kulttuuriympäristöjen pääsky. Havaintoja 8 päivänä.

Southern Rough-winged Swallow*Stelgidopteryx ruficollis*

Yleinen avomaiden ja kulttuuriympäristöjen pääsky. Havaintoja 12 päivänä.

Black-capped Donacobius*Donacobius atricapilla*

13.11. Faz. Bacuryn kosteikkoranta, 1.

Long-billed Wren*Cantorchilus longirostris***E**

Ainoat havaintomme 3.11. Morretes, Ä ja 4.11. Volta Velha, 1.

Southern House Wren*Troglodytes musculus*

Yleinen jokapaikan lintu, havaintoja 11 päivänä.

Long-billed Gnatwren*Ramphocaenus melanurus*

4.11. Volta Velha 1, 10.11. ja 11.11. Intervales, Ä ja 15.11. Ubatuba, Ä2.

Yellow-legged Thrush*Turdus flavipes*

Havaitsimme eri puolilla matkareittiämme viitenä päivänä yhteensä 8 lintua.

Rufous-bellied Thrush*Turdus rufiventris*

Havaintoja 9 päivänä, yht. 86 yksilöä.

Pale-breasted Thrush

Turdus leucomelas

Tämän rastaan näimme ainoastaan Fazenda Bacurnyn puutarhassa kahtena päivänä.

Creamy-bellied Thrush

Turdus amaurochalinus

Yleinen Curitiba ja Volta Velhan alueilla, lisäksi näimme lajin Intervalesissa.

Yellow-legged Thrush, koiras, Morretes, 3.11.2013

White-necked Thrush

Turdus albicollis

Arka metsäraistas, havaitsimme kolmena päivänä yht. 4 Intervalesissa ja Ubatubassa.

Chalk-browed Mockingbird

Mimus saturninus

Yleinen avomaiden ja kulttuuriympäristöjen lintu, havaintoja viitenä päivänä.

Crested Oropendola

Psarocolius decumanus

16.11. Ubatuba, Folha Seca, 1.

Red-rumped Cacique

Cacicus haemorrhous

16.11. Ubatuba, Folha Seca, 10.

Golden-winged Cacique

Cacicus chrysopterus

Havaitsimme yhteensä 8 yksilöä Urupemassa ja Intervalesissa.

Chopi Blackbird

Gnorimopsar chopi

Yleinen Urupeman ja Capão Alton seudulla, jossa näimme yht. 160.

Shiny Cowbird

Molothrus bonariensis

Yleinen reittimme varrella. Kirjasimme 11 matkapäivältä muistiin yht. 150.

Bay-winged Cowbird

Agelaioides badius

8.11. Capão Alto, 2.

Bay-winged Cowbird on hiljattain jaettu kahteen lajiin: Pale Baywing *Agelaioides fringillarius* on Koillis-Brasilian endeemi kun taas Bay-winged Cowbird *Agelaioides badius* esiintyy Etelä-Brasiliassa, Argentiinassa, Paraguayssa ja Boliviassa.

White-browed Blackbird

Sturnella superciliaris

Näimme kolme lintua Morretekseen lähistöllä ja kaksi Fazenda Bacurnyn ranta-alueella.

Chestnut-capped Blackbird

Chrysomus ruficapillus

2.11. näimme Curitibassa, Iguassujoella 2 ja 12.11. Anhembissa tienvarsipysähdyksellä 60.

Saffron-cowled Blackbird *Xanthopsar flavus*

6.11. Urupema, 3 ja 8.11. Capão Alto, 10. Taantuva laji, joka kärsii tehomatalouden aiheuttamasta luontaisten heinämaiden vähenemisestä. Saffron-cowled Blackbird on Black and White Monjitan seuralaislaji. Maassa ruokailevana se hyötyy Monjitasta, joka tähyttää maisemaa pari metriä ylempänä. Ja kun Monjita vaihtaa paikkaa, seuraa Saffron-cowled varjona perässä.

Yellow-rumped Marshbird *Pseudoleistes guirahuro*

Laajojen kosteikkojen ja märkien laidunten peruslaji. Näimme viitenä päivänä yht. 100.

Brown Tanager *Orchesticus abeillei* **E**

Huomaamaton ja vähälukuinen metsien Tanager. 10.11. näimme Intervalesissa, Carmo roadilla yhden ja kuulumme kaksi.

Black-goggled Tanager *Trichothraupis melanops*

Näimme yhteensä 4 Intervalesissa ja Faz. Bacuryn alueella. Metsälaji. Tämä Tanager on siirretty tuoreessa systematiikan tuuletuksessa Lanio-sukuun, mutta seuraamme vielä toistaiseksi vanhaa käytäntöä.

Azure-shouldered Tanager, Intervales, 10.11.2013

Magpie Tanager *Cissopis leverianus*

10.11. Intervales, 2 ja 16.11. Ubatuba, Folha Seca, 1.

Orange-headed Tanager *Thlypopsis sordida*

13.11. Fazenda Bacury, 2. Kuulimme ensin koiraan laulavan tekojärven pienen rantametsän laidassa mutta saimme tehdä aika lailla töitä, ennen kuin saimme linnut näkyviin.

Rufous-headed Tanager *Hemithraupis ruficapilla* **E**

4.11. Volta Velha, 1/ ja 13.11. Faz. Bacury, 1/.

Olive-green Tanager *Orthogonys chloricterus* **E**

4.11. Volta Velha, 2 + Ä1.

Silver-beaked Tanager *Ramphocelus carbo*

Yleinen Fazenda Bacuryn alueella, näimme noin 10, lisäksi 2 Faz. Angelimilla, jossa laji on vähälukuinen.

Brazilian Tanager *Ramphocelus bresilius*

Tämän komean Tanagerin näimme viitenä päivänä, yhteensä 15 yksilöä.

Sayaca Tanager *Thraupis sayaca*

Jokapaikan Tanager – näimme niitä 11 päivänä, vähintään 215 yksilöä.

Azure-shouldered Tanager *Thraupis cyanoptera* **E**

10.11. ja 11.11. näimme Intervalesissa ilmeisesti saman pesää rakentavan pariskunnan majatalomme hedelmäruokinnalla.

Golden-chevroned Tanager *Thraupis ornate*

Tämä yleinen Tanager oli nyt, pesimäaikaan, ällistyttävän vähälukuinen. Näimme niitä ainoastaan kahtena päivänä, yhteensä kolme.

Palm Tanager *Thraupis palmarum*

Yleinen Morretesin ja Volta Velhan alueella, merkitsimme muistiin 40.

Flame-crested Tanager *Tachyphonus cristatus*

4.11. Volta Velha, 4. Tämäkin Tanager on siirretty tuoreessa systematiikan tuuletuksessa Lanio-sukuun, mutta seuraamme vielä toistaiseksi vanhaa käytäntöä.

Ruby-crowned Tanager *Tachyphonus coronatus*

Melko yleinen metsien ja puutarhojen Tanager, jonka näimme kuutena päivänä, yhteensä 30 yksilöä.

Blue-and-yellow Tanager *Pipraeidea bonariensis*

6.11. ja 8.11. Urupema, 1/. Majatalomme piharuokinnalla vieraili arka lintu.

Black-backed Tanager *Tangara peruviana* **E**

Etelä- ja Kaakkois-Brasilian rannikkovyöhykkeen vähälukuinen Tanager. Näimme Volta Velhassa 3.11. naaraan ja 4.11. koiraan, molemmat majatalomme hedelmäruokinnalla.

Chestnut-backed Tanager *Tangara preciosa*

Edellistä hieman yleisempi laji. 5.11. kuulimme Urupemassa ääntelevän, mutta onneksi 6.11. myös näimme sekä koiraan että naaraan majatalomme ruokinnalla. Vuoriston kovassa valossa valokuvaaminen osoittautui hankalaksi.

Burnished-buff Tanager *Tangara cayana*

11.11. Intervales, 1/.

Brassy-breasted Tanager *Tangara desmaresti* **E**

3.11. Morretes, Serra Graciosa road, 1.

Green-headed Tanager *Tangara seledon*

Yleinen Morretesin ja Volta Velhanseudulla sekä Ubatubassa, yht. 43 yksilöä.

Red-necked Tanager *Tangara cyanocephala*

3.11. Morretes, 1, 4.11. Volta Velha, 1, 15.11. Ubatuba, 15, 16.11. Ubatuba, 10.

Swallow Tanager *Tersina viridis*

16.11. Ubatuba, Folha Seca, 1/.

Diademed Tanager *Stephanophorus diadematus*

Havaitsimme viitenä matkapäivänä yht. 17. Yleinen mm. Intervalesissa.

Fawn-breasted Tanager *Pipraeidea melanonota*

7.11. Urupema, 1Ä.

Bananaquit *Coereba flaveola*

Yleinen rehevissä metsissä ja puutarhoissa. Havaitsimme ”banaanin” kuutena matkapäivänä.

Red-crowned Ant Tanager *Habia rubica*

Melko yleinen rehevissä metsissä, havaitsimme kuutena päivänä yht. 18.

Black-throated Grosbeak *Saltator fuliginosus*

Tämän latvalajin kuulime neljänä päivänä Intervalesissa ja Ubatubassa.

Ultramarine Grosbeak	<i>Cyanocompsa brissonii</i>
12.11. Fazenda Bacurny järvenrantametsikkö, Ä.	
Green-winged Saltator	<i>Saltator similis</i>
Havaintoja viitenä päivänä Curitibasta, Urupemasta ja Intervalesista.	
Thick-billed Saltator	<i>Saltator maxillosus</i>
3.11. Morretes, Serra Graciosa road, 1/1, 7.11. Urupema, 2.	
House Sparrow	<i>Passer domesticus</i>
Yleinen kulttuuriympäristöjen lintu, näimme varpusia kahdeksana päivänä.	
Common Waxbill	<i>Estrilda astrild</i>
5.11. Joinvillen vedenpuhdistamo, 5.	
Blue Dacnis	<i>Dacnis cayana</i>
Havainnot Volta Velhassa, Ubatubassa Faz. Angelim ja Folha Seca.	
Purple-throated Euphonia	<i>Euphonia chlorotica</i>
13.11. Faz. Bacurny metsä, 1 n-puk ä.	
Violaceous Euphonia	<i>Euphonia violacea</i>
3.11. Morretes, 1/, 15.11. Folha Seca, 2/1 ja 16.11. Folha Seca, 4.	
Green-throated Euphonia	<i>Euphonia chalybea</i>
10.11. Intervales, /1 ä.	
Golden-rumped Euphonia	<i>Euphonia cyanocephala</i>
2.11. Curitiban kaupungin puisto, 1/.	
Chestnut-bellied Euphonia	<i>Euphonia pectoralis</i>
Havaintoja kolmena päivänä Intervalesissa ja Ubatubassa.	
Chestnut-vented Conebill	<i>Conirostrum speciosum</i>
13.11. Faz. Bacurny metsä, 1/.	
Grassland Yellow Finch	<i>Sicalis luteola</i>
8.11. Urupema, 3. 12.11. ja 13.11. Faz. Bacurny laidunmaa, noin 30.	
Saffron Finch	<i>Sicalis flaveola</i>
Yleinen ja runsaslukuinen kaupungeissa ja maaseudulla.	

Tawny-bellied Seedeater, koiras, Capão Alto, 8.11.2013

Azure Jay*Cyanocorax caeruleus*

Näimme yhteensä 18 Volta Velhassa ja Urupemassa.

Curl-crested Jay*Cyanocorax cristatellus*

13.11. Faz. Bacuryn pihapiiri, 2.

Plush-crested Jay*Cyanocorax chrysops*

13.11. Faz. Bacuryn pihapiiri, 5.

Plush-crested Jay, Fazenda Bacury, Anhembi, 13.11.2013

Temminck's Seed eater*Sporophila falcirostris*

10.11. Intervalles, /5. Vähälukuinen, vaeltava bambuspesialisti.

Lined Seed eater*Sporophila lineola*

13.11. Faz. Bacuryn pihapiiri, 1/ Ä.

Double-collared Seed eater*Sporophila caerulea*

Yleisin Seed eater, havaintoja viitenä päivänä, yht. 35.

White-bellied Seed eater*Sporophila leucoptera*

12.11. Faz. Bacuryn viljelysmaat, 2/1.

Tawny-bellied Seed eater*Sporophila hypoxantha*

8.11. Capão Alto, 1/.

Black-bellied Seed eater*Sporophila melanogaster*

8.11. Capão Alto, 2/.

Capped Seed eater*Sporophila bouvreuil*

12.11. Faz. Bacuryn viljelysmaat, 1/.

Chestnut-bellied Seed Finch*Oryzoborus angolensis*

3.11. aamulla Morretesin lähistöllä, kostealla niityllä, näimme yllättäen tämän vähälukuisen Seed eaterin, 1/ Ä. Lajia pyydystetään luvattomasti häkkilinnuiksi niin runsaasti, että sen kanta on romahtanut.

Blackish-blue Seed eater*Cyanoloxia moesta*

3.11. Morretes, Serra Graciosa road, 1/ Ä. Hyvin harvalukuinen bambuspesialisti.

Blue-black Grassquit*Volatinia jacarina***E**

Tämä yleinen viljelysmaiden lintu oli yllättävän vähälukuinen reitillämme, sillä näimme koko matkalla vain pari lintua.

Red-crested Finch *Lanio cucullatus*

3.11. ja 4.11. Volta Velha, 1 lintu ruokinnalla.

Wedge-tailed Grass-Finch *Emberizoides herbicola*

12.11. ja 13.11. Faz. Bacuryn rantaniitty, 3.

Lesser Grass-Finch *Emberizoides ypiranganus*

6.11. Urupema, 1/1 + 1 ja 8.11. Capão Alto, 4.

Great Pampa-Finch *Embernagra platensis*

6.11. Urupema, 2 ja 8.11. Capão Alto, 2.

Rufous-collared Sparrow *Zonotrichia capensis*

Yleinen, havaintoja 11 päivänä, yht. noin 275.

Black-and-rufous Warbling-Finch *Poospiza nigrorufa*

7.11. Urupema, 1Ä ja 8.11. Capão Alto, 1.

Grey-throated Warbling-Finch *Poospiza cabanisi*

Yleinen Urupemassa, lisäksi 12.11. Intervalles, 1Ä.

Bay-chested Warbling Finch *Poospiza thoracica*

7.11. Urupema, 2.

Grassland Sparrow *Ammodramus humeralis*

Yleinen Capão Altossa ja Faz. Bacuryn viljelysmailla.

Hooded Siskin *Carduelis magellanica*

Näimme neljänä päivänä yhteensä viisi Volta Velhassa ja Urupemassa.

Long-tailed Reed-Finch *Donacospiza albifrons*

6.11. Urupema, 2+2, 8.11. Capão Alto, 1.

Pampas Fox, Lycalopex gymnocercus, Urupema, 6.11.2013